

2005. évi CLXXXIII. törvény

a vasúti közlekedésről

Az Országgyűlés a nemzeti közlekedéspolitikában meghatározott elvek érvényesítése, a magyar vasúti közlekedésnek az egységesülő nemzetközi vasúti közlekedési rendszerbe illesztése, a vasút által végzett környezetkímélő közlekedési szolgáltatások iránti igények növekedésének elősegítése, valamint a vasúti közlekedés biztonságának növelése céljából a következő törvényt alkotja:

I. Fejezet

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

A TÖRVÉNY HATÁLYA

1. § (1) A törvény hatálya a Magyar Köztársaság területén található vasúti rendszerekre, a belföldi vasúti közlekedésre és a belföldön végzett vasúti közlekedési tevékenységre, valamint az azzal összefüggő jogokra és kötelezettségekre, továbbá a Magyar Köztársaság területén folytatott vasúti közlekedést irányító, működtető, illetve az abban részt vevő természetes személyekre és szervezetekre terjed ki.

(2) Magyarországon bejegyzett vasúti társaság által a Magyar Köztársaság területén kívül végzett vasúti személyszállításra, vasúti árutovábbításra és vontatási szolgáltatásra a törvény rendelkezéseit annyiban kell alkalmazni, amennyiben nemzetközi szerződés eltérően nem rendelkezik.

(3) Vasúti közszolgáltatásnak minősülő menetrend szerinti vasúti személyszállítási tevékenységre a vasúti, közúti és belvízi közlekedési közszolgáltatás fogalmában benne rejlő kötelezettségek terén a tagállamok tevékenységéről szóló, 1969. június 26-ai 1191/69/EGK tanácsi rendelet, valamint az azt módosító 1893/91/EGK tanácsi rendelet e törvénnyel együttesen alkalmazandó.

(4) A pályahálózat működtetésére és a kombinált forgalom növelésére kötött szerződésre az e törvény 28. §-ában foglalt rendelkezésekkel együttesen alkalmazandó a vasúti, közúti és belvízi közlekedéshez nyújtható támogatásokról szóló, 1970. június 4-ei 1107/70/EGK tanácsi rendelet, valamint az azt módosító 1658/82/EGK, 3578/92/EGK, 2255/96/EK és 543/97/EK tanácsi rendeletek.

(5) Nem kell alkalmazni a törvényt

a) 3. § (2) bekezdésének *d*) pontját és 14. § (1) bekezdését a Győr-Sopron-Ebenfurti Vasút Zártkörűen Működő Részvénytársaság (a továbbiakban: GySEV Zrt.) működtetésében lévő országos vasúti pályahálózat vonatkozásában,

b) 38. § (1) bekezdését a GySEV Zrt. működtetésében lévő országos vasúti pályahálózathoz tartozó vasúti pályák és tartozékaik vonatkozásában,

c) 40. § (1) bekezdését a Fertővidéki Helyi Érdekű Vasúti Zrt. működtetésében lévő vasúti pályahálózathoz tartozó vasúti pályák és tartozékaik vonatkozásában.

ÉRTELMEZŐ RENDELKEZÉSEK

2. § E törvény alkalmazásában

(1) Általános fogalmak:

1. *vasúti közlekedés*: vasúti pályához kötött közlekedési rendszer;

2. *vasúti rendszer*: a hagyományos és a nagysebességű vasúti rendszerek strukturális és működési alrendszereinek összessége, valamint ezek irányítása és üzemeltetése;

3. *szervezet*: a jogi személy és a jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaság.

(2) Vasúti tevékenységek, szolgáltatások:

1. *vasúti közlekedési tevékenység*: a vasúti pályahálózat működtetése, valamint a vállalkozó vasúti tevékenység;

2. *vasúti pályahálózat működtetése*: vasúti pályahálózat üzemeltetése és fenntartása, létesítése, felújítása, fejlesztése, megszüntetése, valamint az ezekhez közvetlenül kapcsolódó tevékenységek, továbbá a vasúti pályahálózat használatával összefüggő - a 3. számú mellékletben meghatározott - egyéb szolgáltatások nyújtása;

3. *vállalkozó vasúti tevékenység*: a más részére díj ellenében végzett vasúti személyszállítás, a vasúti árutovábbítás, valamint a más személy részére ellenérték fejében végzett vontatás (vontatási szolgáltatás), ideértve az ezekhez kapcsolódó kiegészítő tevékenységeket is;

4. *vasúti személyszállítás*: vasúti járművel szerződés alapján, díj ellenében végzett személyszállítás, valamint az ezekhez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások;

5. *belföldi vasúti személyszállítás*: az a vasúti személyszállítás, amelyben az utazás megkezdésének a helye és a célállomás egyaránt a Magyar Köztársaság területén van;

6. *nemzetközi vasúti személyszállítás*: az a vasúti személyszállítás, amelyben az utazás megkezdésének a helye és a célállomás, vagy legalább azok egyike a Magyar Köztársaság területén kívül van, de az útvonal részben a Magyar Köztársaság területén halad;

7. *vasúti árutovábbítás*: áru fuvarozás vagy áruszállítás;

8. *áru fuvarozás*: a vasúti járművel harmadik személy részére szerződés alapján, díj ellenében végzett vasúti fuvarozás, ideértve a vasúti járművel végzett kombinált fuvarozást is;

9. *áruszállítás*: áru vasúti járművel saját célból történő továbbítása;

10. *vontatás*: vasúti jármű továbbítása;

11. *belföldi vasúti árutovábbítás*: az a vasúti árutovábbítás, amelyben a küldemény átvételének és kiszolgáltatásának helye egyaránt a Magyar Köztársaság területén van;

12. *nemzetközi vasúti árutovábbítás*: az a vasúti árutovábbítás, amelyben a küldemény átvételének és kiszolgáltatásának helye, vagy legalább azok egyike a Magyar Köztársaság területén kívül van, de az útvonal részben a Magyar Köztársaság területén halad;

13. *közforgalmú vasúti szolgáltatás*: az a vasúti személyszállítás és áru fuvarozás, amelyet - a közzétett feltételek alkalmazásával, díj ellenében - bárki igénybe vehet;

14. *országos közforgalmú vasúti szolgáltatás*: a térségi, elővárosi, illetve helyi közforgalmú vasúti szolgáltatásnak nem minősülő közforgalmú vasúti szolgáltatás;

15. *térségi közforgalmú vasúti szolgáltatás*: azonosíthatóan a Magyar Köztársaság területének valamely meghatározható részén jelentkező, e területen belüli közforgalmú vasúti szolgáltatás iránti igények kielégítését szolgáló vasúti szolgáltatás, amely nem minősül elővárosi közforgalmú szolgáltatásnak;

16. *elővárosi közforgalmú vasúti szolgáltatás*: egy város és agglomerációja területén, valamint a város és vonzáskörzete között végzett közforgalmú vasúti szolgáltatás, kivéve a 16. § (1) bekezdésében meghatározott tevékenységeket;

17. *helyi közforgalmú vasúti szolgáltatás*: egy város és agglomerációja területén a 16. § (1) bekezdésében meghatározott tevékenységek keretében végzett közforgalmú vasúti szolgáltatás;

18. *vasúti közszolgáltatás*: a vállalkozói vasúti társaságnak az állammal (települési önkormányzattal) kötött közszolgáltatási szerződése alapján, külön jogszabályban meghatározott hatósági ár ellenében végzett, a közszolgáltatási menetrendben előírt személyszállítási tevékenység.

(3) Vasúti szervezetek:

1. *vasúti társaság*: a (2) bekezdés szerinti bármely vasúti tevékenységet vagy szolgáltatást végző, illetve nyújtó szervezet;

2. *pályavasúti társaság*: működési engedélye alapján országos, térségi, elővárosi vagy helyi vasúti pályahálózatot működtető, de vállalkozó vasúti tevékenységet nem végző társaság;

3. *vállalkozó vasúti társaság*: működési engedélye alapján vállalkozó vasúti tevékenységet végző társaság;

4. *integrált vasúti társaság*: olyan vállalkozó vasúti társaság, amely működési engedélye alapján belföldön vasúti pályahálózat működtetését is végzi;

5. *közforgalmú vasúti társaság*: olyan országos, térségi, elővárosi vagy helyi működési engedéllyel rendelkező vállalkozó vasúti társaság, amelynek szolgáltatásait - a közzétett feltételek alkalmazásával, díj ellenében - bárki igénybe veheti;

6. *országos közforgalmú vasúti társaság*: az a vállalkozó vasúti társaság, amely - működési engedélye alapján - az országos közforgalmú vasúti szolgáltatást nyújt, és emellett nemzetközi vasúti személyszállítási vagy nemzetközi vasúti árutovábbítási tevékenységet folytathat;

7. *térségi közforgalmú vasúti társaság*: a térségi közforgalmú szolgáltatást nyújtó vállalkozó vasúti társaság;

8. *helyi közforgalmú vasúti társaság*: a 16. § (1) bekezdése szerinti valamely tevékenységet a működési engedélye alapján közforgalmú szolgáltatásként végző vasúti társaság;

9. *nemzetközi csoportosulás*: legalább két különböző, az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes államban (a továbbiakban: EGT-állam) bejegyzett vállalkozó vasúti társaság társulása, amelynek célja nemzetközi vállalkozó vasúti tevékenységek végzése;

10. *nem független vasúti pályahálózat-működtető*:

- a) az integrált vasúti társaság,
- b) olyan vasúti pályahálózat-működtető, amelynek bármelyik kapcsolt vállalkozása vállalkozó vasúti társaság,
- c) olyan vasúti pályahálózat-működtető, amelynek a tárgyévét megelőző utolsó lezárt üzleti évben a vállalkozó vasúti társaságokkal, valamint azok kapcsolt vállalkozásaival folytatott gazdasági kapcsolatainak - a vasúti pályahálózatához történő nyílt hozzáférés keretében nyújtandó szolgáltatásokkal összefüggő ügyek (ideértve a kártérítéseket is) kivételével - összesített értéke (bevételek, költségek és ráfordítások együttesen) meghaladja a 10 millió forintot,
- d) olyan vasúti pályahálózat-működtető, amely kapcsolt vállalkozásainak a tárgyévét megelőző utolsó lezárt üzleti évben a vállalkozó vasúti társaságokkal, valamint azok kapcsolt vállalkozásaival folytatott gazdasági kapcsolatainak összesített értéke meghaladja a 10 millió forintot,
- e) olyan vasúti pályahálózat-működtető, amely a b)-d) pontokban meghatározott feltételek hiányát a vasúti igazgatási szervnek könyvvizsgáló nyilatkozatával a működési engedély iránti kérelem benyújtásával egyidejűleg, vagy a működési engedély feltételei teljesítésének igazolásakor nem igazolja.

(4) Vasúti pályák, vasúti létesítmények, vasúti pályahálózatok:

1. *vasúti pálya*: a vasúti vágány, az alatta levő, valamint a - jogszabályban vagy hatósági előírásban megállapított - hozzátartozó védő (biztonsági) földterület, továbbá a különleges vasút működéséhez szükséges szerkezet, illetve földterület, valamint az azt hordozó és mozgásirányát meghatározó tartószerkezet;

2. *vasúti pálya tartozékai*: a vasúti alagút, híd, jelzőhíd, átereszt, zajvédő-fal, támfal, a vasút kereszteződése vasúttal, közúttal vagy magánúttal, a vasúti térvilágító berendezés, a vasúti jelző- és biztosító berendezés, a vasúti villamos felső vezeték és az ehhez kapcsolt berendezés, a vasúti peron, a vasúti peronhoz vezető gyalogos alul- és felüljáró, a különböző nyomtávolságú pályahálózatok közötti kölcsönös átjárhatóságot biztosító eszközök, berendezések, vágányba épített mérlegek, vágányfekek, hön-futásjelző berendezés, valamint a vasúti távközlő vezetékek, berendezések, vasúti rakodó és járműmozgató berendezések, ideértve a mindezek elhelyezésére szolgáló földterületet is;

3. *vasúti üzemi létesítmény*: a vasúti közlekedés lebonyolításához szükséges ingatlan (épület, illetve építmény, az alatta levő földterülettel együtt), amely nélkül a vasúti közlekedési tevékenység nem vagy csak jelentős nehézség árán lenne folytatható (pl. forgalmi épület, javító pályaudvar, vasútállomás és megállóhely, vasúti felvételi épület közvetlenül az áruforgalom és a személyforgalom lebonyolítására és kiszolgálására szolgáló része, az utastájékoztató berendezés, a különböző nyomtávolságú pályák közötti átjárhatóságot szolgáló létesítmények), kivéve a vasúti pályát és tartozékait;

4. *országos jelentőségű vasúti pálya*: az országos törzshálózati vasúti pálya, valamint a vasúti mellékvonal;

5. *országos törzshálózati vasúti pálya*: az e törvény 1. számú mellékletében meghatározott vasúti pálya;

6. *vasúti mellékvonal*: az e törvény 2. számú mellékletében meghatározott vasúti pálya;

7. *csatlakozó vasúti pálya*: az országos vasúti pályahálózatot és a sajátcélú vasúti pályahálózatot összekötő vasúti pálya, amelyhez egynél több saját célú pálya kapcsolódik, illetve egynél több végfelhasználó kiszolgálására alkalmas;

8. *összekötő vasúti pálya*: az országos vasúti pályahálózatot és a sajátcélú vasúti pályahálózatot összekötő, csatlakozó pályának nem minősülő vasúti pálya;

9. *helyi vasúti pálya*: a helyi vasúti pályahálózat részét képező vasúti pálya;

10. *vasúti pályahálózat*: egy vasúti társaság által működtetett összefüggő rendszer, amely az 1970. december 18-ai 1108/70/EGK bizottsági rendelet I. mellékletében található számlaforma egyes rovataiban feltüntetendő tételek meghatározásáról szóló, 1970. december 18-ai 2598/70/EGK bizottsági rendelet I. mellékletének A. részében felsorolt elemekből áll, azzal az eltéréssel, hogy az utolsó francia bekezdésben foglaltak helyett „A pályavasúti részleg által használt épületek”-et kell érteni;

11. *országos vasúti pályahálózat*: a térségi, elővárosi, helyi, illetve sajátcélú vasúti pályahálózatnak nem minősülő vasúti pályahálózat;

12. *térségi vasúti pályahálózat*: térségi vállalkozói vasúti tevékenység céljára kijelölt vasúti pályahálózat, amely legfeljebb három megyét érint, vagy a hossza nem haladja meg a 400 kilométert;

13. *helyi vasúti pályahálózat*: a helyi közforgalmú vasúti szolgáltatás végzéséhez szükséges vasúti pályahálózat;

14. *elővárosi vasúti pályahálózat*: elővárosi közforgalmú vasúti szolgáltatás céljára kijelölt vasúti pályahálózat;

15. *saját célú vasúti pályahálózat*: olyan vasúti pályahálózat, amelyen kizárólag a vasúti pálya és tartozékainak tulajdonosa vagy használója érdekében folyik vasúti közlekedési tevékenység.

(5) Egyéb fogalmak:

1. *vasúti jármű*: a vasúti pályán közlekedő vontató, vontatott vagy önjáró jármű;

2. *különleges vasút*: a magasvasút, a felszín alatti vasút (metró, kéregvasút), a fogaskerekű vasút, a sikló, a függővasút és a sífelvonó;

3. *közszolgáltatási menetrend*: vasúti közszolgáltatási szerződésben meghatározott járatok útvonala, megállóhelyei, indulási - érkezési időpontjai meghatározásának összessége, azok minőségi követelményeivel együtt;

4. *vasúti pálya üzemeltetése*: a vasúti pálya és tartozékai, valamint ezek működéséhez szükséges eszközök üzem- és forgalombiztos-állapotban tartása, folyamatos működésének biztosítása és műszaki felügyelete;

5. *hálózat-hozzáférési díj*: a vasúti pályahálózathoz való nyílt hozzáférés keretében nyújtott - a 3. számú mellékletben meghatározott - szolgáltatások igénybevétele ellenében fizetendő díj;

6. *vasúti pályahálózat-kapacitás*: a vasúti pályahálózat egy meghatározott részén, adott időszakban elhelyezhető menetvonalak összessége;

7. *menetvonal*: a vasúti pályahálózat-kapacitásnak az a része, amely egy adott időszakban egy vonat két pont között történő közlekedtetéséhez szükséges;

8. *a vasúti pályahálózat túlterheltsége*: olyan helyzet, amelyben a vasúti pályahálózat-kapacitás iránti igények a vasúti pályahálózat meghatározott szakasza vonatkozásában egy adott időszakban az igények összehangolását követően sem elégíthetők ki teljes mértékben;

9. *biztonságirányítási rendszer*: a vasúti pályahálózat működtetője vagy a vállalkozó vasúti társaság által az üzemeltetés biztonságos irányítására létrehozott szervezeti egység és az e szervezeti egység által meghozott intézkedések összessége;

10. *kölcsönös átjárhatóságot lehetővé tevő műszaki előírások (a továbbiakban: ÁME)*: az alrendszerek közötti szükséges kölcsönös kapcsolat létrehozására és a vasúti rendszer kölcsönös átjárhatóságának megteremtésére vonatkozó alapvető követelmények teljesítése érdekében meghatározott, az egyes alrendszerekre vagy alrendszerreszekre vonatkozó műszaki feltételek vagy előírások;

11. *közös biztonsági célok*: azon biztonsági szint megfogalmazása, amelyet a vasúti rendszer különböző részein (így különösen a hagyományos vasúti rendszer, nagysebességű vasúti rendszer, kizárólag áruszállításra használt hosszú vasúti alagutak vagy vonalak) és a rendszer egészén meg kell valósítani. A közös biztonsági célokat az utasokkal, a személyzettel, beleértve az alvállalkozók személyzetét is, a vasúti átjárók használatával és más személyekkel kapcsolatos egyedi kockázatokra, és a vasúti létesítményeken tartózkodó illetéktelen személyekkel kapcsolatos egyedi kockázatokra, továbbá a társadalmi kockázatokra vonatkozóan a kockázatelemzési feltétel fejezi ki;

12. *közös biztonsági módszerek*: a biztonsági szintek, a biztonsági célok megvalósítása és más biztonsági követelmények teljesítése értékelésének szabályait meghatározó előírások, amelyek a következőkre terjednek ki:

- kockázatelemzési és -értékelési módszerekre,
- a biztonsági tanúsítványok és biztonsági engedélyek követelményeinek való megfelelés értékelésére szolgáló módszerekre, és

- annak ellenőrzésére szolgáló módszerekre, hogy a nagysebességű és hagyományos transzeurópai vasúti rendszer strukturális alrendszereinek üzemeltetése és karbantartása megfelel-e a rájuk vonatkozó alapvető követelményeknek, kivéve, ha az ÁME-k meghatározzák azokat;

13. *közforgalmú menetrend*: a belföldi vasúti személyszállításra vonatkozó - az útvonal, a megállóhelyek, az érkezési és az indulási időpontok, illetve a gyakoriság és a szolgáltatás minőségének meghatározását tartalmazó - közzétett szolgáltatási előírás;

14. *üzemi menetrend*: a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatokban végbemenő összes tervezett vasúti járműmozgást meghatározó adatokat tartalmazó előírás;

15. *fejlesztési közreműködő*: olyan gazdasági társaság, amely a vasúti pályahálózat létesítését, fejlesztését, felújítását végzi, és nem minősül a vasúti pályahálózat működtetőjének, valamint tevékenységének folytatásához nincs szüksége e törvény szerinti működési engedélyre;

16. *kapcsolt vállalkozás*: a számviteli törvényben így meghatározott fogalom.

(6) A 68. §-68/G. § alkalmazásában:

1. *országhatárokon átnyúló kölcsönös átjárhatósághoz kapcsolódó szolgáltatás*: az országhatárokon átnyúló olyan szolgáltatás, amely végzéséhez a vasúti társaságnak legalább kettő európai uniós tagállam illetékes szervei által kiállított tanúsítvánnyal kell rendelkeznie;

2. *utazó vasúti munkavállaló*: a vasúti társaságok azon munkavállalója, aki munkaköre alapján vonatszemélyzet tagja;

3. *vonatszemélyzet*: a vasúti járművezető és a vonatkísérő;

4. *országhatárokon átnyúló kölcsönös átjárhatósághoz kapcsolódó szolgáltatást végző utazó vasúti munkavállaló*: minden olyan utazó vasúti munkavállaló, aki a napi munkaidőn belül összesítve egy óránál hosszabb időre országhatárokon átnyúló kölcsönös átjárhatósághoz kapcsolódó szolgáltatásokat végez;

5. *vasúti járművezető*: olyan utazó vasúti munkavállaló, akinek feladata vasúti jármű működtetése;

6. *vonatkísérő*: vasúti járművezetőn kívül a vonaton munkát végző utazó vasúti munkavállaló;

7. *éjszakai idő*: a huszonnégy és hat óra közötti idő;

8. *lakóhelyen kívüli pihenőidő*: napi pihenőidő, amely az országhatárokon átnyúló kölcsönös átjárhatósághoz kapcsolódó szolgáltatásokat ellátó utazó vasúti munkavállaló lakóhelyén, ennek hiányában tartózkodási helyén nem vehető igénybe;

9. *vezetési idő*: a munkaidő azon része, amely alatt a vasúti járművezető a vasúti járműért felel, kivéve a vasúti jármű üzembe helyezésének és üzemben kívül helyezésének idejét, de beleértve az olyan beütemezett megszakításokat, amikor a vasúti járművezető a vasúti járműért továbbra is felelős.

ÁLLAMI FELADATOK

3. § (1) A Kormány feladata:

a) a vasúti közlekedéspolitikára, valamint a vasúti közlekedés fejlesztésére vonatkozó - az épített és természeti környezet, továbbá az emberi egészség védelmével összehangolt, a fejlett információs és kommunikációs technológiák alkalmazására alapozott - koncepció jóváhagyása, a vasúti közszolgáltatás fejlesztése,

b) a vasúti közlekedéssel összefüggő nemzeti érdekek érvényesítése és kötelezettségek teljesítése nemzetközi kapcsolatokban,

c) az országos törzshálózati vasúti pályák körének meghatározására vonatkozó javaslat elkészítése,

d) a vasúti mellékvonalak meghatározására vonatkozó javaslat elkészítése,

e) a honvédelemmel, a polgári védelemmel és a katasztrófa-elhárítással összefüggő vasúti feladatok ellátása.

(2) A közlekedésért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) feladata:

a) a vasúti közlekedéspolitika és vasúti fejlesztési koncepció előkészítése, a jóváhagyott vasúti közlekedéspolitika és vasúti fejlesztési koncepció végrehajtásának szervezése,

b) a vasúti közlekedés igazgatási és hatósági feladatainak ellátása,

c) az országos jelentőségű vasúti pályák és a vasúti közlekedés fejlesztésére vonatkozó koncepció végrehajtásának szervezése,

d) az országos vasúti pályahálózat - gazdasági társaságok útján történő - működtetése és fenntartása, e célból egyszemélyes állami tulajdonban levő gazdasági társaság, mint pályavasúti társaság alapítása vagy kijelölése,

e) a nem független vasúti pályahálózat-működtető által működtetett országos vasúti pályahálózat kapacitásának elosztását, valamint a hálózat-hozzáférési díj megállapítását végző szervezet működésének biztosítása,

f) a vasútbiztonság fenntartása és fejlesztése érdekében nyílt és megkülönböztetéstől mentes, rendszerszintű megközelítésű vasútbiztonsági szabályrendszer meghatározása és érvényesítése,

g) a közösségi vasutak biztonságáról, valamint a vasúttársaságok engedélyezéséről szóló 95/18/EK tanácsi irányelv és a vasúti infrastruktúrapotencia elosztásáról, továbbá a vasúti infrastruktúra használati díjának felszámításáról és a biztonsági tanúsítványról szóló 2001/14/EK irányelv módosításáról szóló 2004. április 29-ei 2004/49/EK parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: 2004/49/EK irányelv) 8. cikkének (2) és (4) bekezdésében, továbbá 32. cikkében előírt értesítés teljesítése,

h) az államháztartásért felelős miniszterrel egyetértésben az országos, a térségi és az elővárosi vasúti közszolgáltatási kötelezettségnek - a közszolgáltatási menetrend jóváhagyásával történő - megállapítása, a közszolgáltatást végző vasúti társasággal vasúti közszolgáltatási szerződés megkötése,

i) az államháztartásért felelős miniszterrel egyetértésben az országos, valamint az állami tulajdonú vasúti pályát tartalmazó térségi, illetve elővárosi vasúti pályahálózat működtetésének hálózat-hozzáférési díj bevétellel és a vasúti pályahálózatot működtető pályavasúti társaság egyéb üzleti tevékenységéből, illetve a vasúti pályahálózatot működtető integrált vasúti társaság egyéb pályavasúti üzleti tevékenységéből eredő bevétellel nem fedezett - indokoltnak elismert - költségeinek a központi költségvetésből történő megtérítése, a 26. § és a 28. § (1) bekezdése szerinti szerződés alapján,

j) az államháztartásért felelős miniszterrel egyetértésben a vállalkozó vasúti társaság közszolgáltatási kötelezettségéből eredő bevétellel nem fedezett - indokoltnak elismert - költségeinek a központi költségvetésből történő megtérítése, a 27. § szerinti szerződés alapján,

k) az államháztartásért felelős miniszterrel egyetértésben a vasúti közszolgáltatás díjához a - külön jogszabályban meghatározott kedvezményekből származó - bevételkiesés fogyasztói árkiegészítéssel történő ellentételezése.

(3) A miniszter az állam nevében a települési önkormányzatokkal, illetőleg azok társulásaival a térségi, elővárosi, illetve helyi vasúti közszolgáltatás működtetése tárgyában - írásban - együttműködési megállapodást köthet.

A VASÚTI KÖZLEKEDÉS IGAZGATÁSÁNAK SZERVEZETE

4. § (1) A vasúti közlekedéssel összefüggő igazgatási és hatósági tevékenységet a miniszter, valamint a közlekedési igazgatási szervezet látja el.

(2) A közlekedési igazgatás szervei:

a) a vasúti igazgatási szerv,

b) a vasúti közlekedési hatóság (a továbbiakban: közlekedési hatóság).

(3) A 2004/49/EK irányelv szerinti vasútbiztonsági hatóság a Magyar Köztársaság területén a közlekedési hatóság.

(4) A vasúti közlekedés igazgatásának szervezete a vasúti társaságoktól függetlenül működik.

A TELEPÜLÉSI ÖNKORMÁNYZATOK FELADATAI

5. § (1) A települési (fővárosban a fővárosi) önkormányzat (a továbbiakban: önkormányzat), valamint önkormányzatok társulásának önként vállalt feladata lehet:

a) a helyi közforgalmú vasúti közlekedés fejlesztésére vonatkozó - az országos, a térségi és az elővárosi közforgalmú vasúti közlekedéssel, valamint az épített és természeti környezet védelmével összehangolt, a fejlett információs és kommunikációs technológiák alkalmazására alapozott - koncepciók jóváhagyása, valamint azok végrehajtásának megszervezése,

b) az önkormányzat tulajdonában lévő vasúti pályák, valamint a helyi vasúti közszolgáltatás fejlesztése, működtetése,

c) helyi közforgalmú vasúti társaság alapítása,

d) a helyi vasúti közszolgáltatás hatósági árainak a megállapítása,

e) a helyi vasúti közszolgáltatás - menetrend jóváhagyásával történő - megállapítása, valamint a 27. § (9) bekezdése szerinti szerződés megkötése.

(2) Az (1) bekezdésben felsorolt feladatok a képviselőtestület hatáskörébe tartoznak.

(3) Az önkormányzatok vagy társulásaik és a miniszter

a) a helyi vasúti közszolgáltatásból a helyi érdekű vasúti közszolgáltatásnak a térségi vasúti közszolgáltatás keretében történő lebonyolítása,

b) a helyi vasúti közszolgáltatásnak az önkormányzat közigazgatási határán kívülre történő kiterjesztése,

c) a térségi vasúti közszolgáltatás közös működtetése feltételeinek biztosítására vonatkozóan - írásban - együttműködési megállapodást köthetnek.

(4) A (3) bekezdés szerinti megállapodásban meg kell határozni a közszolgáltatásra, így különösen a közszolgáltatási menetrendre, annak módosítására, a díjrendszerre és a közszolgáltatási kötelezettség körébe eső személyszállítást végző vállalkozó vasúti társaság kiválasztására, illetve annak esetleges veszteségei ellentételezésére vonatkozó rendelkezéseket.

II. Fejezet

A VASÚTI TEVÉKENYSÉGEK VÉGZÉSÉNEK FELTÉTELEI

MŰKÖDÉSI ENGEDÉLY

6. § (1) E törvény alapján a vasúti pályahálózat működtetése, valamint a vasúti személyszállítás, az árutovábbítás és a vontatási szolgáltatás, működési hatósági engedélyhez (a továbbiakban: működési engedély) kötött tevékenység.

(2) A vasúti személyszállításra és a vasúti árutovábbításra működési engedély külön-külön is megszerezhető. Vontatási szolgáltatás vasúti személyszállításra vagy vasúti árutovábbításra vonatkozó működési engedély birtokában végezhető. Működési engedélyt az a szervezet kaphat, amely teljesíti az e törvényben és a külön jogszabályban meghatározott feltételeket. Ha vasúti társaság kizárólag vontatási szolgáltatást nyújt, azt a működési engedély iránti kérelmében meg kell jelölnie és a működési engedélyében ezt rögzíteni kell. Kizárólag vontatási szolgáltatás nyújtása esetén a vasúti társaság személyszállítási üzletszabályzatot [20. § (1) bekezdés] vagy árutovábbítási üzletszabályzatot [23. § (1) bekezdés] nem köteles készíteni.

(3) A vasúti pályahálózat működtetésére vonatkozó működési engedély egy adott vasúti pályahálózat vonatkozásában adható ki. Ha a vasúti pályahálózat működtetője nem független vasúti pályahálózat-működtetőnek minősül, a működési engedély tartalmazza az erre való utalást.

(4) Vállalkozó vasúti tevékenység végzésére vonatkozó működési engedély valamennyi nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatra, valamint a működési engedélyben meghatározott térségi, elővárosi, helyi vagy saját célú vasúti pályahálózatra adható ki.

(5) Térségi személyszállításra vonatkozó működési engedély önálló térségi vasúti pályahálózaton végzett személyszállítási tevékenységre adható ki.

(6) Az elővárosi, illetve térségi működési engedéllyel rendelkező vasúti társaság az országos vasúti pályahálózatot a működési engedélyében meghatározott legközelebbi vasúti csomópontig igénybe veheti.

(7) Saját célú vasúti áruszállításra vonatkozó működési engedélyt kizárólag a saját célú vasúti pálya tulajdonosa kaphat, a saját, közvetlenül nem vasúti közlekedési célú gazdasági tevékenységével összefüggő áruszállítás végzésére. Saját célú személyszállítási engedély nem adható ki.

7. § (1) Az országos személyszállítási és árutovábbítási működési engedély (a továbbiakban: országos működési engedély) a vasúttársaságok engedélyezéséről szóló, 1995. június 19-ei 95/18/EK tanácsi irányelv (a továbbiakban: 95/18/EK irányelv) szerinti működési engedélynek minősül. Az országos működési engedély a Magyar Köztársaság területén valamennyi nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatra kiterjed. Az országos működési engedélyt a vasúti igazgatási szerv a belföldön bejegyzett szervezet részére adja ki. Az országos működési engedély valamennyi EGT-államban érvényes.

(2) A Magyar Köztársaságban érvényes, és az országos működési engedéllyel egy tekintet alá esik valamely más EGT-államban a 95/18/EK irányelv alapján kiadott működési engedély.

(3) Az országos vasúti pályahálózat - amennyiben e törvény eltérően nem rendelkezik - vasúti közlekedési tevékenység céljára csak országos működési engedéllyel vehető igénybe. Az országos működési engedély önmagában az országos vasúti pályahálózatához való nyílt hozzáférésre, illetve az 54. § (1) és (3)-(5) bekezdései szerinti szolgáltatások igénybevételére nem jogosít.

8. § (1) A működési engedély kiadásának a feltétele, hogy a kérelmező megfeleljen

a) az üzleti jóhírnévvel,

b) a pénzügyi teljesítőképességgel,

c) a szakmai alkalmassággal,

d) a felelősségi körébe tartozó baleseti károk megtérítésére való alkalmassággal

kapcsolatos, külön jogszabályban meghatározott követelményeknek.

(2) Az (1) bekezdés szerinti feltételek fennálltának igazolása érdekében a működési engedély iránti kérelmet előterjesztő szervezet köteles a vasúti igazgatási szerv részére a külön jogszabályban meghatározott információkat rendelkezésre bocsátani.

(3) A működési engedély határozatlan időtartamra szól. A vasúti igazgatási szerv a működési engedély kiadása feltételeinek fennálltát legalább ötévenként felülvizsgálja.

(4) A vasúti társaság a működési engedély jogerőre emelkedésétől számított hat hónapon belül köteles megkezdeni a működési engedélyben meghatározott tevékenységét. E határidő elmulasztása, illetve a tevékenység végzésének hat hónapot meghaladó szüneteltetése esetén a vasúti igazgatási szerv a feltételek fennálltának felülvizsgálatát rendelheti el, továbbá indokolt esetben a működési engedélyt felfüggesztheti. A tevékenység megkezdésére irányadó határidő kérelemre a külön jogszabályban meghatározott esetekben legfeljebb további hat hónappal meghosszabbítható.

(5) A vasúti társaság köteles a működési engedély feltételeivel kapcsolatos minden változásról haladéktalanul tájékoztatni a vasúti igazgatási szervet. A vasúti igazgatási szerv elrendeli a működési engedély felülvizsgálatát a vasúti társaság jogi helyzetére befolyást gyakorló változás, így különösen más társasággal való egyesülése esetén. A vasúti társaság a külön jogszabályban meghatározott időközönként és tartalommal rendszeresen igazolni köteles a vasúti igazgatási szerv részére a feltételek teljesítését.

(6) Amennyiben a vasúti igazgatási szerv megállapítja, hogy a vasúti társaság nem teljesíti a működési engedély kiadásának valamely feltételét vagy a vasúti közlekedési tevékenységét az engedélyben foglaltaktól eltérően gyakorolja, a működési engedélyt felfüggeszti. A felfüggesztés hatálya alatt vasúti közlekedési tevékenység nem végezhető. A felfüggesztést elrendelő határozat hatályon kívül helyezésének akkor van helye, ha a vasúti társaság igazolta, hogy a felfüggesztés elrendelésének oka megszűnt.

(7) A vasúti igazgatási szerv a működési engedélyt visszavonja, amennyiben a vasúti társaság a felfüggesztés elrendelésének alapjául szolgáló körülményt hat hónapon belül nem hárítja el.

(8) A vasúti igazgatási szerv a működési engedélyben - külön jogszabályban meghatározottak szerint - a működési engedély felfüggesztésének és visszavonásának a (4) és (6)-(7) bekezdések keretei között egyedi eseteit is meghatározhatja.

(9) A pénzügyi teljesítőképességgel kapcsolatos valamely követelmény nem teljesítése esetén a működési engedély felfüggesztése vagy visszavonása mellett a vasúti társaság részére a külön jogszabályban meghatározott feltételekkel legfeljebb hat hónapos határozott időtartamra ideiglenes működési engedély adható, amennyiben a

vasúti társaság további működése a vasúti közlekedés biztonságát nem veszélyezteti. Vissza kell vonni a működési engedélyt, ha a vasúti társaság felszámolását a bíróság jogerős végzéssel elrendeli.

(10) Amennyiben a vasúti igazgatási szerv olyan információról szerez tudomást, amely alapján alappal feltételezheti, hogy a más EGT-államban a 95/18/EK irányelv alapján kiadott működési engedélyt szerzett vállalkozó vasúti társaság nem teljesíti a működési engedély kiadásának valamely feltételét, a vasúti igazgatási szerv a működési engedélyt kiállító külföldi hatóságot haladéktalanul értesíti.

9. § (1) A miniszter a működési engedélyezés részletes szabályai körében meghatározza különösen

- a) az engedélyezési eljárás részletes szabályait,
- b) az engedély kiadásának és módosításának feltételeit,
- c) a kérelem és az engedély tartalmi elemeit,
- d) az üzleti jóhírnév, a pénzügyi teljesítőképesség, a szakmai alkalmasság, valamint a felelősségi körébe tartozó baleseti károk megtérítésére való alkalmasság igazolásának módját,
- e) a vasúti igazgatási szervnek a vasúti társaságokkal kapcsolatos ellenőrzési tevékenységének részletes szabályait,
- f) az engedély felfüggesztésének és visszavonásának részletes szabályait,
- g) azokat az eseteket, amelyekben a vasúti társaság a működési engedély felülvizsgálatát köteles kérni.

(2) A vasúti igazgatási szerv a miniszter útján haladéktalanul tájékoztatja az Európai Bizottságot az országos működési engedély (ideiglenes működési engedély) kiadásáról, módosításáról, felfüggesztéséről vagy visszavonásáról.

MŰSZAKI ENGEDÉLY

10. § (1) E törvény alapján műszaki hatósági engedély (a továbbiakban: műszaki engedély) szükséges

- a) jogszabály eltérő rendelkezése hiányában a vasúti pálya és tartozékai építéséhez, létesítéséhez, korszerűsítéséhez, átalakításához, használatbavételéhez, fennmaradásához és megszüntetéséhez,
- b) vasúti jármű belföldi üzembe helyezéséhez,
- c) vasúti járművekre szerelt, vasútüzemi célt szolgáló kazánok, nyomástartó edények üzemben tartásához, átalakításához,
- d) vasúti járművek közlekedésbiztonsági berendezéseinek (futómű, fék, kocsiszekrény, vonatbefolyásoló berendezés) javítását végző személyek és szervezetek tevékenységéhez,
- e) a vasúti járművek időszakos vizsgálatát végző vizsgahelyek működéséhez.

(2) A műszaki engedélyt a közlekedési hatóság - külön jogszabályban meghatározottak szerint - adja ki.

III. Fejezet

ORSZÁGOS KÖZFORGALMÚ VASÚTI KÖZLEKEDÉS

ORSZÁGOS KÖZFORGALMÚ VASÚTI SZEMÉLYSZÁLLÍTÁS ÉS ÁRUFUVAROZÁS, VALAMINT VONTATÁSI SZOLGÁLTATÁS

11. § (1) Az országos közforgalmú vasúti személyszállítási, áru fuvarozási, illetve vontatási tevékenység végzésére, az erre jogosító működési engedéllyel rendelkező vasúti társaság - a XII. fejezetben meghatározott feltételek teljesítése esetén - valamennyi nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózaton jogosult.

(2) Nemzetközi személyszállítási és áru fuvarozási tevékenység végzésére az országos működési engedéllyel rendelkező vasúti társaság a vonatkozó nemzetközi szerződések rendelkezései szerint jogosult.

12. § (1) A közszolgáltatásnak minősülő országos közforgalmú vasúti személyszállítási tevékenység végzésére a miniszter az országos működési engedéllyel rendelkező vasúti társasággal a 27. § (1)-(8) bekezdésének és 27/A. §-ának rendelkezései szerint közszolgáltatási szerződést köt.

(2) Az országos vasúti áru fuvarozási tevékenységet végző vasúti társaság az éves beszámolójában elkülönítetten is köteles megjeleníteni e tevékenységének eredményét.

13. § (1) Az országos működési engedéllyel rendelkező vállalkozó vasúti társaság a szervezeti formájától függetlenül a vállalkozó vasúti tevékenysége vonatkozásában önállóan határozza meg az üzleti tervét, ideértve a finanszírozási és befektetési programját is. Az üzleti terv összeállításakor törekedni kell a vállalkozó vasúti társaság pénzügyi egyensúlyának megteremtésére és az egyéb műszaki, kereskedelmi és pénzügyi igazgatási célok elérésére, valamint e célok megvalósítását lehetővé tevő források biztosítására.

- (2) Az országos működési engedéllyel rendelkező vállalkozó, vasúti társaság szabadon
- a) vehet részt nemzetközi csoportosulás alapításában, illetve ahhoz szabadon csatlakozhat,
 - b) alakíthatja ki a belső szervezetét, a X. fejezetben foglaltak sérelme nélkül,
 - c) a külön jogszabályban foglalt rendelkezések megtartása mellett határozhatja meg a szolgáltatások nyújtásának és értékesítésének feltételeit, valamint a szolgáltatásai árát,
 - d) dönthet a személyzetéről, az eszközeiről és a beszerzéseiről,
 - e) növelheti a piaci részesedését, új technológiákat, szolgáltatásokat és újszerű igazgatási megoldásokat vezethet be,
 - f) kiterjesztheti a tevékenységét a vasúti közlekedési tevékenységekhez kapcsolódó más területekre.

ORSZÁGOS VASÚTI PÁLYAHÁLÓZAT MŰKÖDTETÉSE

14. § (1) Országos vasúti pályahálózat működtetését olyan gazdasági társaság végezheti, amelynek egyedüli tagja (részvényese) a Magyar Állam.

(2) A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat használatáért fizetendő hálózat-hozzáférési díj az azt működtető vasúti társaság illeti, aki köteles az ebből keletkező bevételét a nyílt hozzáférésű pályahálózat működtetésére fordítani.

(3) Az országos vasúti pályahálózat működtetője és a fejlesztési közreműködő éves üzleti tervének tartalmaznia kell a beruházási és pénzügyi tervet. Az üzleti tervnek biztosítania kell az országos vasúti pályahálózat optimális és hatékony használatát és fejlesztését, valamint a pénzügyi és egyéb eszközöket e célok eléréséhez.

(4) Az országos vasúti pályahálózat működtetője felelős saját üzemeltetéséért, adminisztrációjáért és belső ellenőrzéséért.

(5) A vasúti pályahálózat működtetésének elemei közül a létesítést, felújítást és fejlesztést a vasúti pályahálózat működtetője vagy a fejlesztési közreműködő végzi (a továbbiakban: építető). Ha a létesítést, felújítást és fejlesztést a fejlesztési közreműködő végzi, a létesítésben, felújításban és fejlesztésben az érintett vasúti pályahálózat működtetője mint a vasúti pályahálózat működtetésére hatósági engedéllyel rendelkező szervezet közreműködik. A vasúti pályahálózat működtetője és a fejlesztési közreműködő a feladatok megosztásáról együttműködési szerződést köt.

IV. Fejezet

A TÉRSÉGI ÉS AZ ELŐVÁROSI KÖZFORGALMÚ VASÚTI KÖZLEKEDÉS

15. § (1) A térségi, illetve az elővárosi vasúti pályahálózatot az ezen vasúti pályahálózat működtetésére vonatkozó működési engedély iránt kérelmet benyújtó szervezet kérelmére a külön jogszabályban meghatározottak szerint a vasúti igazgatási szerv a működési engedély kiadásával egyidejűleg, a vasúti pályahálózatba tartozó vasúti pályaszakaszok meghatározásával jelöli ki.

(2) Térségi vasúti pályahálózat abban az esetben jelölhető ki, ha

a) a vasúti pályahálózatnak az országos közforgalmú közlekedésben betöltött szerepe csekély, elsősorban a térségi forgalom lebonyolítására szolgál,

b) az adott térség érintett önkormányzatai önként vállalt feladataik keretében külön jogszabályban meghatározott kötelezettséget vállalnak a helyi igényekhez jobban illeszkedő, térségi jelentőségű szolgáltatások fejlesztésére, vagy

c) a hálózat az országos vasúti pályahálózatokhoz képest keskenyebb nyomtávú.

(3) A térségi, illetve elővárosi működési engedéllyel rendelkező közforgalmú vasúti társaság a miniszterrel kötött közszolgáltatási szerződésben vasúti közszolgáltatási kötelezettséget vállalhat. E szerződésre a 27. § (1)-(8) bekezdésében és 27/A. §-ában foglaltakat megfelelően alkalmazni kell.

V. Fejezet

A HELYI KÖZFORGALMÚ VASÚTI KÖZLEKEDÉS

16. § (1) Helyi közforgalmú vasúti társaság

a) a közúti vasút (villamos), és a különleges vasút pályájának működtetésére, és

b) az a) pont szerinti vasúti pályákon közforgalmú személyszállításra jogosult.

(2) Helyi közforgalmú vasúti társaságot a település önkormányzata, továbbá bármely természetes személy vagy szervezet alapíthat.

17. § A helyi vasúti közszolgáltatási kötelezettséget - a közszolgáltatás mértékét megállapító, az önkormányzat képviselő-testülete által jóváhagyott közszolgáltatási menetrend keretei között - az önkormányzat által alapított vagy az önkormányzat által ezzel megbízott helyi közforgalmú vasúti társaság látja el.

VI. Fejezet

SAJÁT CÉLÚ VASÚTI TEVÉKENYSÉG

18. § (1) Saját célú vasúti tevékenységet az a szervezet végez, amely a saját célú vasúti pályahálózaton a saját, közvetlenül nem vasúti közlekedési célú gazdasági tevékenységével összefüggő vasúti személyszállítást vagy vasúti áruszállítást lát el.

(2) A saját célú vasút térségi működési engedély alapján közforgalmú vasúti szolgáltatást - ezen belül, a 27. § alapján megkötött közszolgáltatási szerződés alapján vasúti közszolgáltatást is - végezhet.

VII. Fejezet

VASÚTI SZOLGÁLTATÁSOK

SZEMÉLYSZÁLLÍTÁSI SZOLGÁLTATÁS

19. § A vasúti személyszállításra kötött szerződésekre a Polgári Törvénykönyvnek (a továbbiakban: Ptk.) a szerződésekre vonatkozó általános, továbbá a vállalkozási szerződésre vonatkozó rendelkezéseit a személyszállításra vonatkozó külön jogszabályban foglalt kiegészítésekkel kell alkalmazni.

20. § (1) A vállalkozó vasúti társaság a közforgalmú személyszállítás körében a közforgalmú menetrendben meghatározott vonalon az ott meghirdetett vonatokat közlekedtetni. A közforgalmú személyszállítási szolgáltatást végző vállalkozó vasúti társaság a közforgalmú személyszállítási szolgáltatására vonatkozó általános szerződési feltételeket tartalmazó személyszállítási üzletszabályzatot köteles készíteni. A személyszállítási üzletszabályzatot, valamint annak módosítását a vasúti igazgatási szerv külön jogszabályban foglaltak szerint hagyja jóvá. A jóváhagyás nem tagadható meg, amennyiben a személyszállítási üzletszabályzat a külön jogszabályban meghatározott feltételeknek megfelel. A jóváhagyott személyszállítási üzletszabályzatot a vállalkozó vasúti társaság köteles a honlapján, illetve térítés ellenében kinyomtatva hozzáférhetővé tenni.

(2) A vasúti személyszállítás részletes feltételeit a Kormány rendeletben határozza meg.

21. § (1) A vasúti közszolgáltatást nyújtó vállalkozó vasúti társaság köteles közforgalmú menetrendet készíteni és azt közzétenni, abban elkülönítetten megjeleníteni a személyszállítási közszolgáltatást.

(2) A közforgalmú menetrendet a vasúti közszolgáltatást végző vállalkozó vasúti társaság és a többi szervezet (különösen a vasúti közszolgáltatást végző vállalkozó vasúti társaság, illetve az adott térségben autóbusszal menetrend szerinti személyszállítást végzők) a csatlakozások összehangolása, valamint a szükségtelen párhuzamos közlekedések kiküszöbölése érdekében - annak hatálybalépését megelőzően külön jogszabályban meghatározott határidőben - egyeztetni kötelesek.

ÁRUFUVAROZÁSI SZOLGÁLTATÁS

22. § A vasúti áru fuvarozásra kötött szerződésekre Ptk. szerződésekre vonatkozó általános, továbbá a fuvarozási szerződésekre vonatkozó rendelkezéseit az e törvényben, valamint külön jogszabályban foglalt kiegészítésekkel kell alkalmazni.

23. § (1) A vasúti áru fuvarozási tevékenységet végző vállalkozó vasúti társaság köteles az áru fuvarozási tevékenységre vonatkozó általános szerződési feltételeit tartalmazó áru fuvarozási üzletszabályzatot készíteni. Az áru fuvarozási üzletszabályzatot, valamint annak módosítását a vasúti igazgatási szerv külön jogszabályban foglaltak szerint hagyja jóvá. A jóváhagyás nem tagadható meg, amennyiben az áru fuvarozási üzletszabályzat a külön jogszabályban meghatározott feltételeknek megfelel. A jóváhagyott áru fuvarozási üzletszabályzatot a vállalkozó vasúti társaság köteles a honlapján, illetve térítés ellenében kinyomtatva hozzáférhetővé tenni.

(2) A vasúti áru fuvarozás részletes feltételeit a Kormány rendeletben határozza meg.

VONTATÁSI SZOLGÁLTATÁS

24. § A vasúti társaság kizárólag olyan tevékenység (vasúti személyszállítás vagy vasúti árutovábbítás) végzéséhez nyújthat vontatási szolgáltatást, amelyre működési engedéllyel rendelkezik.

VIII. Fejezet

AZ ÁLLAM ÉS A VASÚTI TÁRSASÁGOK, VALAMINT AZ ÖNKORMÁNYZATOK ÉS A VASÚTI TÁRSASÁGOK KÖZÖTTI SZERZŐDÉSEK

AZ ÁLLAM ÉS A VASÚTI TÁRSASÁGOK KÖZÖTTI SZERZŐDÉSEK

25. § (1) Az állam az országos, a térségi, illetve az elővárosi vasúti pályahálózatot működtető vasúti társasággal,
a) az állami tulajdonban lévő vasúti pályák kezelésére (a továbbiakban: vagyonnevelési szerződés), továbbá
b) az országos, valamint az állami tulajdonban lévő vasúti pályát tartalmazó térségi, illetve elővárosi vasúti pályahálózat működtetésére szerződést köt.

(2) Az állam a vasúti pályahálózat működtetője, illetve a vállalkozó vasúti társaság részére szerződésben az (1) bekezdés *b)* pontjában meghatározott vasúti pályahálózatok, valamint a kombinált forgalom fejlesztéséhez, a vasúti foglalkoztatásra, képzésre és szerkezet-átalakításra egyedi támogatást nyújthat.

(3) A pályavasúti társasággal, illetve az integrált vasúti társasággal az (1) bekezdés *b)* pontja és a (2) bekezdés szerinti szerződéseket - az államháztartásért felelős miniszter egyetértésével - az állam nevében a miniszter köti meg.

(4) E fejezetben foglaltakat - a szerződést megkötő személyt meghatározó rendelkezések kivételével - az önkormányzat és a helyi közforgalmú vasúti társaság közötti szerződésre megfelelően alkalmazni kell.

VAGYONKEZELÉSI SZERZŐDÉS

26. § Az országos, valamint az állami tulajdonban lévő vasúti pályát tartalmazó térségi, illetve elővárosi vasúti pályahálózatot működtető pályavasúti társaság, illetve az integrált vasúti társaság a vagyonnevelési szerződést a miniszter és az állami vagyon felügyeletéért felelős miniszter egyetértésével - a vonatkozó jogszabályok alapján - az állam nevében eljáró Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt.-vel (a továbbiakban: MNV Zrt.) köti meg.

A VASÚTI KÖZSZOLGÁLTATÁSI SZERZŐDÉS

27. § (1) A miniszter a vasúti közszolgáltatás biztosítása érdekében - az államháztartásért felelős miniszter egyetértésével - a belföldi vasúti személyszállítást végző vasúti társasággal vasúti közszolgáltatási szerződést köt (vasúti közszolgáltatási szerződés). A vasúti közszolgáltatási szerződés legfeljebb 15 évre köthető. Ha e törvény vagy külön jogszabály másként nem rendelkezik, akkor a vasúti közszolgáltatási szerződésre a Ptk. szerződésekre vonatkozó általános szabályai az irányadók. Az állam a vasúti közszolgáltatási szerződésen keresztül elősegíti a vonatkozó állampolgári jogok érvényesülését.

(2) A vasúti közszolgáltatási szerződés tartalmazza:

a) a vállalkozó vasúti társaság vasúti közszolgáltatás keretében ellátandó feladatait, a vasúti közszolgáltatáshoz kapcsolódó egyéb szolgáltatásokat,

b) az előírt feladatok ellátását biztosító személyi, tárgyi és pénzügyi feltételeket, az alvállalkozó bevonására vonatkozó kikötéseket,

c) a vasúti közszolgáltatás folyamatos nyújtását biztosító feltételeket, így különösen a vasúti személyszállítás akadályoztatása esetén a személyszállítási közszolgáltatás biztosításával kapcsolatos feladatokat,

d) a vasúti közszolgáltatás teljesítéséhez elengedhetetlen, lényeges vagyoni eszközök tulajdonviszonyait, a vállalkozó vasúti társaság birtokába adott vagy más módon rendelkezésére bocsátott eszközök használatára, karbantartására és visszaszolgáltatására vonatkozó szabályokat,

e) a vállalkozó vasúti társaság vasúti közszolgáltatási tevékenységgel összefüggő jogait és kötelezettségeit, a vállalkozó vasúti társaság számára biztosított, a vasúti közszolgáltatási tevékenység végzésével kapcsolatos kizárólagos jogokra, valamint e jogok korlátozására vonatkozó feltételeket,

f) vasúti közszolgáltatás teljesítésére vonatkozó adatok szolgáltatására és az ellenőrzésre vonatkozó szabályokat, mellékletként a vasúti társaság közszolgáltatási tevékenységére vonatkozó önköltségszámítási szabályzatát, amennyiben a társaságra vonatkozó önköltségszámítási szabályzat elkészítése a számvitelről szóló törvény szerint a vasúti társaságra nézve kötelező,

g) a jegyrendszerre vonatkozó előírásokat, valamint a vasúti közszolgáltatás keretében végzett feladatok ellátásáért járó állami pénzügyi ellentételezés módját és mértékét, teljesítésének szabályait,

h) a vasúti közszolgáltatási szerződés módosításának, felmondásának feltételeit,

i) a vasúti közszolgáltatási szerződésben meghatározott kötelezettségek megszegése esetére vonatkozó jogkövetkezményeket, a vasúti közszolgáltatási szerződés teljesítésével kapcsolatos esetleges jogviták rendezésének módját,

j) a vasúti közszolgáltatás megkezdésének időpontját és a vasúti közszolgáltatási szerződés érvényességének időtartamát.

(3) A vállalkozó vasúti társaság tájékoztatja a minisztert, ha más vasúti közszolgáltatási szerződés alapján is végez szolgáltatást vagy nemzetközi vasúti személyszállítást is ellát.

(4) A vasúti társaság folyamatosan figyelemmel kíséri a szolgáltatási területét érintő utazási igények alakulását, és - indokolt esetben - kezdeményezi a közszolgáltatási menetrend módosítását szolgáltatásainak az igények változásához való igazítása érdekében.

(5) A közszolgáltatási menetrend a vasúti közszolgáltatási szerződés elválaszthatatlan részét képezi, módosítását szerződésmódosításként kell kezelni. A menetrendi éven belül történő közszolgáltatási menetrend módosításhoz nem szükséges az államháztartásért felelős miniszter egyetértése.

(6) A vasúti közszolgáltatási szerződés csak az abban foglalt esetekben és feltételekkel mondható fel. A vasúti közszolgáltatási szerződésben rögzített közszolgáltatási tevékenység gyakorlásának joga más szervezetre - kivételesen indokolt esetben - a miniszter hozzájárulásával ruházható át.

(7) A vállalkozó vasúti társaság a minisztertől kérheti, hogy egyes vonalakon a közszolgáltatási menetrendben meghatározott teljesítményt vonatok helyett közúti jármű (autóbusz) alkalmazásával teljesíthesse abban az esetben, ha a megoldás a vállalkozó vasúti társaság számára megtakarítást eredményez, és a szolgáltatást igénybe vevők számára nem jár kedvezőtlenebb feltételekkel. Az ilyen szolgáltatást a vállalkozó vasúti társaság - ha megfelel az autóbuszszal végzett belföldi és nemzetközi személyszállításra vonatkozó külön jogszabályban előírt személyi és tárgyi feltételeknek is - kizárólag a vasúti személyszállításra külön jogszabályban megállapított díj alkalmazása mellett és - az érintett települések önkormányzatával történő előzetes egyeztetés alapján - a külön törvényben meghatározott járatí engedéllyel végezheti.

(8) Ha a vállalkozó vasúti társaság által végzett közforgalmú személyszállítás műszaki okból vasúti járművel nem látható el, a vállalkozó vasúti társaság a (7) bekezdésben meghatározott feltételeket csak abban az esetben köteles teljesíteni, ha az autóbuszszal végzett tevékenység meghaladja a két hónapot (vonatpótló járat).

(9) Az önkormányzatok feladat- és hatáskörébe utalt közszolgáltatási kötelezettség ellátásra vonatkozó tevékenység végzésére az önkormányzat az érintett helyi közforgalmú vasúti társasággal köthet vasúti közszolgáltatási szerződést. A vasúti közszolgáltatási szerződésre, illetve a vasúti társaság és az önkormányzat képviselő-testületének a vasúti közszolgáltatási szerződéssel kapcsolatos feladataira az (1)-(8) bekezdésben meghatározott rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni.

(10) Az önkormányzatok az érintett országos, térségi, elővárosi vagy helyi vállalkozó vasúti társasággal a közszolgáltatási menetrendben nem szereplő közszolgáltatási tevékenység ellátására szerződést köthetnek. A szerződésre a (2)-(8) bekezdésekben meghatározott rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni.

27/A. § (1) A vállalkozó vasúti társaság nem kötelezhető számára gazdasági hátránnyal járó és ezért általa vállalni nem kívánt vasúti közszolgáltatásra. Ilyen esetben - ha a vállalkozó vasúti társaság valamely feladatot a továbbiakban nem szándékozik végezni - valós gazdasági hátrányának, illetve az utazási igények és egyéb körülmények vasúti közszolgáltatási szerződés megkötését követő jelentős változásának bemutatásával a minisztertől kérheti a vasúti közszolgáltatási tevékenység vagy annak egy része alóli felmentését.

(2) A miniszter közszolgáltatási kötelezettséget abban az esetben tarthat fenn vagy rendelhet el, ha

a) az adott vasúti közszolgáltatás biztosítását a közérdek megköveteli, és

b) a vasúti közszolgáltatás gazdaságos ellátása más módon nem biztosítható, továbbá

c) a vállalkozó vasúti társaságnak kiegyenlíti a közszolgáltatási kötelezettségből eredő valós gazdasági hátrányát.

(3) A közszolgáltatási kötelezettségre vonatkozó döntést megelőzően a miniszter köteles megvizsgálni a közszolgáltatási feladat más közlekedési eszközzel, más vállalkozó vasúti társasággal vagy más üzemeltetési feltételekkel történő ellátásának lehetőségét, és az összességében legkedvezőbb megoldást választani. A döntésig, de legfeljebb egy évig a vállalkozó vasúti társaságnak a vasúti közszolgáltatást változatlan feltételekkel biztosítani kell.

(4) Ha a (3) bekezdés alapján a miniszter más vállalkozó vasúti társaságot bíz meg, a felmentését kérő vállalkozó vasúti társaság adott feladattal összefüggő kizárólagos jogát vasúti közszolgáltatási szerződésének módosításával, illetve megszüntetésével meg kell szüntetni.

(5) Vasúti közszolgáltatási szerződés vagy a vasúti közszolgáltatási tevékenységből eredő egyéb kötelezettség esetén a vállalkozó vasúti társaság köteles a külön jogszabályban meghatározott számviteli elkülönítési kötelezettséget teljesíteni. A vállalkozó vasúti társaságnak az elkülönített elszámolást a vasúti közszolgáltatási szerződés megszűnése naptári évének utolsó napjától számított 5 évig meg kell őriznie.

A VASÚTI PÁLYAHÁLÓZAT MŰKÖDTETÉSÉRE KÖTÖTT SZERZŐDÉS

28. § (1) Az állam nevében a miniszter - az államháztartásért felelős miniszter egyetértésével - szerződésben kötelezettséget vállal országos, valamint az állami tulajdonban lévő vasúti pályát tartalmazó térségi, illetve elővárosi vasúti pályahálózat működtetését végző vasúti társaságnak a pályahálózat működtetésével kapcsolatban felmerült, és a hálózat-hozzáférési díjból, valamint a vasúti társaság egyéb üzleti tevékenységből nem fedezett, indokoltnak elismert költségei megtérítésére. E szerződés feltételeit úgy kell meghatározni, hogy a vasúti pályahálózat működtetőjét a működtetés költségeinek, illetve a hálózat-hozzáférési díjak csökkentésére ösztönözze, a vasúti közlekedés biztonságának, illetve a szolgáltatások minőségének sérelme nélkül.

(2) Szerződésben kell meghatározni az állami tulajdonban lévő, országos jelentőségű vasúti pályákkal kapcsolatos egyéb központi költségvetési támogatás jogcímét és mértékét is. A jogcím lehet:

- a) a vasúti pálya és tartozékai létesítése, fejlesztése, felújítása, megszüntetése,
- b) közlekedéspolitikai célú beruházások,
- c) környezetvédelmi fejlesztés,
- d) kutatás-fejlesztés.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott szerződést legalább öt naptári évre kell megkötöni. A szerződést naptári évenként - a benne foglaltak teljesítésének értékelésével - felül kell vizsgálni, és - a központi költségvetés benyújtására külön törvényben előírt ütemezésnek megfelelő időpontban - szükség szerint módosítani kell.

(4) Az (1)-(2) bekezdésekben meghatározott szerződésnek tartalmaznia kell:

- a) a költségvetési támogatás mértékét,
- b) a támogatás folyósításának jogcímét, ezen belül a vasúti pályára vonatkozóan a vasúti pálya és tartozékai fejlesztésének és felújításának fő irányait és pénzügyi forrásait,
- c) a támogatás folyósításának módját és ütemezését,
- d) a támogatás felhasználásának célját,
- e) a szerződéstől eltérő teljesítés jogkövetkezményeit,
- f) a támogatás felhasználásával való elszámolás és a felhasználás ellenőrzésének szabályait.

(5) Az (1)-(2) bekezdésekben meghatározott szerződés teljesítéséről a tárgyévet követő év első negyedévének végéig a miniszter és az államháztartásért felelős miniszter a Kormány részére beszámolót készít.

AZ ÁLLAM ÉS A VASÚTI TÁRSASÁGOK KÖZÖTTI EGYÉB SZERZŐDÉSEK

29. § (1) Szerződésben kell meghatározni a vasúti társaság részére nyújtott egyéb központi költségvetési támogatás jogcímét és mértékét is. Az állam által nyújtott támogatás célja a 28. § (2) bekezdésének a)-d) pontjain túlmenően lehet

- a) a foglalkoztatás és képzés,
- b) a társaság szerkezeti átalakítására nyújtott költségvetési juttatás.

(2) Az (1) bekezdés szerinti szerződésre egyebekben a 28. § rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

IX. Fejezet

A VASÚTI KÖZLEKEDÉS BIZTONSÁGA

NEMZETI VASÚTBIZTONSÁGI SZABÁLYOK

30. § (1) A vasútbiztonsággal kapcsolatos kötelező rendelkezéseket (a továbbiakban: nemzeti vasútbiztonsági szabályok) a miniszter rendeletben állapítja meg.

(2) A nemzeti vasútbiztonsági szabályoknak összhangban kell lennie az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzétett, mindenkor hatályos közös biztonsági módszerekkel és közös biztonsági célokkal.

(3) Ha a közös biztonsági célok elfogadása után a miniszter olyan új nemzeti vasútbiztonsági szabályt kíván bevezetni, amely a közös biztonsági céloknál magasabb szintű biztonságot követel meg, vagy ha a tervezett új nemzeti vasútbiztonsági szabály, hatással lehet valamely más EGT-államban létrejött vállalkozó vasúti társaságok belföldi működésére, a miniszter a nemzeti vasútbiztonsági szabály tervezetét a közlekedési hatóság által a 80. § (4) bekezdésének g) pontja szerint lefolytatott egyeztetést követően megküldi az Európai Bizottságnak, és ismerteti bevezetésének indokait.

(4) Ha az Európai Bizottság a nemzeti vasútbiztonsági szabály ellen kifogást emel, a tervezet - az Európai Bizottság határozatának meghozataláig, de legfeljebb a kifogást tartalmazó értesítés megérkezésétől számított hat hónapig - nem hirdethető ki.

A VASÚTI TÁRSASÁGOKNAK A VASÚTI KÖZLEKEDÉS BIZTONSÁGÁVAL KAPCSOLATOS JOGAI ÉS KÖTELEZETTSÉGEI

31. § (1) A vasúti pályahálózat működtetője a vasúti pályát, a vasúti pálya tartozékait, a vasúti üzemi létesítményeket, a vállalkozó vasúti társaság az általa üzemben tartott vasúti járműveket köteles üzembiztos állapotban tartani. A vasúti pályahálózat működtetője, valamint a vasúti pályahálózatot használó vasúti társaságok (a továbbiakban együtt: üzembentartó) és a fejlesztési közreműködő a vasúti közlekedés biztonságának fenntartása érdekében együttműködésre kötelesek.

(2) A vasúti közlekedés biztonsága érdekében

a) az üzembentartó a kialakult vagy várható veszélyhelyzet esetén köteles a veszélyre (várható veszélyre) az érintetteket figyelmeztetni,

b) a vasúti pályahálózat működtetője - a veszélyhelyzet megszűnéséig - jogosult a veszélyeztetett vasúti pályának, illetve pályaszakasznak a lezárására, továbbá az adott pályaszakaszra kiadott menetvonalak visszavonására, a közúti átjárót érintő lezárás esetén a közút kezelőjének értesítése mellett,

c) a vasút területét igénybe vevő, illetve a vasút területén tartózkodó személyeknek az ott érvényben lévő biztonsági rendelkezéseket és szabályokat meg kell tartaniuk.

(3) A vasúti pályahálózat működtetője köteles haladéktalanul intézkedni a veszélyhelyzet megszüntetése, valamint üzembiztos vagy baleset esetén a megfelelő működés mielőbbi helyreállítása érdekében. A vasúti pályahálózat működtetője ennek érdekében jogosult a vasúti pályahálózatot használó vasúti társaság eszközeit igénybe venni.

(4) A vasutat keresztező vagy megközelítő út, vezeték, légi jármű leszálló-pálya, illetve egyéb építmény (pl. közvilágítás, reklám, közúti jelzőlámpák) létesítéséhez, átalakításához vagy megszüntetéséhez, a terep szintjét megváltoztató földmunka és fásítás, illetve bányászati tevékenység végzéséhez - jogszabály eltérő rendelkezésének hiányában - a vasúti pályahálózat működtetőjének hozzájárulása is szükséges.

(5) A vasúti társaság a vasúti közlekedés biztonságával összefüggő feladatkör betöltésére a jogszabály által előírt képesítéssel és szaktudással rendelkező személyt köteles alkalmazni.

BIZTONSÁGIRÁNYÍTÁSI RENDSZER

32. § (1) Az üzembentartó a külön jogszabályban foglaltaknak megfelelően köteles biztonságirányítási rendszert létrehozni.

(2) Az üzembentartó a vasúti közlekedés biztonságának folyamatos biztosításához szükséges üzemi követelményeket, valamint a biztonsági intézkedéseket belső szabályzatában határozza meg.

(3) Az üzembentartó a biztonságirányítási rendszer működéséről - külön jogszabályban meghatározottak szerint - évente biztonsági jelentést nyújt be a közlekedési hatósághoz.

VASÚTBIZTONSÁGI TANÚSÍTVÁNY ÉS VASÚTBIZTONSÁGI ENGEDÉLY

33. § (1) A belföldön bejegyzett vasúti társaság a vasúti pályahálózatot kizárólag a közlekedési hatóság által kiállított vasútbiztonsági tanúsítvány (a továbbiakban: tanúsítvány) birtokában használhatja. A tanúsítvány igazolja, hogy a vasúti társaság létrehozta a biztonsági rendszerét, és a kockázatok korlátozása és a vasúti pályahálózat biztonságos üzemeltetése érdekében képes megfelelni a kölcsönös átjárhatósági műszaki előírásokban, valamint a nemzeti biztonsági szabályokban meghatározott követelményeknek.

(2) A tanúsítvány a következő részekből áll:

a) tanúsítvány a jogosult biztonságirányítási rendszerének elfogadásáról,
b) tanúsítvány a jogosultnak az igénybe venni kívánt vasúti pályahálózaton való biztonságos közlekedéséhez szükséges - az ÁME-k és a nemzeti vasútbiztonsági szabályok alkalmazásával, a személyzet bizonyítványainak elfogadásával, és a jogosult által használt vasúti járművek üzembe helyezésének engedélyezésével kapcsolatos - sajátos követelmények teljesítése érdekében tett intézkedéseinek elfogadásáról, a jogosult által benyújtott dokumentáció alapján.

(3) A (2) bekezdés a) pontja szerinti tanúsítványban részletezni kell a tanúsítvány által érintett vasúti tevékenység jellemzőit.

(4) Az országos működési engedéllyel rendelkező vasúti társaság részére a (2) bekezdés a) pontja szerint kiadott tanúsítvány valamennyi EGT-állam területére érvényes az egyenértékű vasúti szolgáltatásokra.

(5) A tanúsítvánnyal már rendelkező vasúti társaságnak a tanúsítvány a hatálya alá nem tartozó vasúti pályahálózat használatához kiegészítő tanúsítványt kell kérnie. A kiegészítő tanúsítványban a közlekedési hatóság azt igazolja, hogy a vasúti társaság e további vasúti pályahálózatra vonatkozóan is megfelel a (2) bekezdés b) pontjában foglalt feltételeknek. E rendelkezést megfelelően alkalmazni kell abban az esetben is, ha más EGT-államban a 95/18/EK irányelvvel összhangban kiadott működési engedély alapján működő és ott tanúsítványt szerzett vasúti társaság a Magyar Köztársaság területén lévő vasúti pályahálózatot kívánja használni.

(6) A kiegészítő tanúsítvány vonatkozásában alkalmazni kell a 35. § (2)-(7) bekezdéseiben foglaltakat.

34. § (1) Vasúti pályahálózat irányítása, működtetése kizárólag a közlekedési hatóság által kiállított vasútbiztonsági engedély (a továbbiakban: engedély) alapján végezhető.

(2) Az engedély a következő részekből áll:

a) engedély a jogosult biztonságirányítási rendszerének elfogadásáról,
b) engedély a vasúti pályahálózat működtetője által az adott vasúti pályahálózat, illetve a forgalomirányító és jelzőrendszer biztonságos tervezéséhez, karbantartásához és üzemeltetéséhez szükséges sajátos követelmények teljesítése érdekében tett intézkedéseinek elfogadásáról.

35. § (1) A jogosultnak a tanúsítvány, illetve az engedély megszerzéséhez teljesítenie kell a külön jogszabályban meghatározott műszaki, működési követelményeket, valamint a személyzetre, vasúti járműre és a vasúti társaság belső szervezetére vonatkozó biztonsági követelményeket.

(2) A közlekedési hatóság a tanúsítványt, illetve az engedélyt ötéves időtartamra adja ki. A tanúsítvány, illetve az engedély érvényességének újabb öt évre történő meghosszabbítását a jogosultnak kell kérelmeznie az érvényességi idő lejártá előtt.

(3) A jogosultnak - az érvényességi idő lejártá előtt - új tanúsítványt, illetve engedélyt kell beszereznie, ha az (1) bekezdésben felsorolt engedélyezési feltételek megváltoznak. A vasútbiztonságra vonatkozó jogszabályok jelentősebb megváltozása esetén a közlekedési hatóság a tanúsítvány, illetve az engedély felülvizsgálatát előírhatja.

(4) A jogosult haladéktalanul köteles tájékoztatni a közlekedési hatóságot a tanúsítvánnyal, illetve az engedéllyel kapcsolatos feltételekben bekövetkezett minden változásról, valamint minden olyan esetben, amikor új személyi állományi kategóriák vagy új típusú vasúti járműállomány bevezetésére kerül sor.

(5) A közlekedési hatóság ellenőrzi, hogy a tanúsítvány, illetve az engedély kiadásának alapjául szolgáló feltételek fennállnak-e.

(6) Amennyiben a közlekedési hatóság megállapítja, hogy a jogosult nem elégíti ki a tanúsítványban, illetve az engedélyben megfogalmazott feltételeket, határozattal haladéktalanul visszavonja a tanúsítványt, illetve az engedélyt. A kiegészítő tanúsítvány visszavonása esetén a közlekedési hatóság a döntéséről, valamint annak indokairól haladéktalanul tájékoztatja a más EGT-államban létrejött vállalkozó vasúti társaság tanúsítványát kiállító vasútbiztonsági hatóságot. A közlekedési hatóság a tanúsítvány visszavonásáról értesíti a vasúti pályahálózat működtetőjét.

(7) A közlekedési hatóság a miniszter útján a határozat jogerőre emelkedéstől számított egy hónapon belül tájékoztatja az Európai Vasúti Ügynökséget a 33. § (2) bekezdés a) pontja szerinti tanúsítvány, illetve az engedély kiadásáról, meghosszabbításáról, módosításáról vagy visszavonásáról. A közlekedési hatóság tájékoztatása kiterjed

az érintett vasúti társaság nevére, székhelyére, a tanúsítvány kiállításának időpontjára, a tanúsítvány hatályára és érvényességére, valamint a tanúsítvány visszavonása esetén a döntése indokolására.

(8) A tanúsítvánnyal, kiegészítő tanúsítvánnyal és az engedéllyel kapcsolatos részletes szabályokat a miniszter rendeletben állapítja meg. A rendeletben meg kell határozni

a) a helyi vasúti pályahálózatra vonatkozó engedélyre, és a helyi közforgalmú vasúti társaságra vonatkozó tanúsítvánnyal,

b) az országos vasúti pályahálózatokhoz közvetlenül nem kapcsolódó, kizárólag vasúti személyszállítás céljára fenntartott térségi és elővárosi vasúti pályahálózatra vonatkozó engedéllyel, és a kizárólag e vasúti pályahálózatokon közlekedő vasúti társasággal, valamint

c) a kizárólag a tulajdonosa által árutovábbításra használt sajátcélu vasúti pályahálózatokra vonatkozó engedéllyel kapcsolatos szabályokat.

A VASÚTI KÖZLEKEDÉS BIZTONSÁGÁVAL ÖSSZEFÜGGŐ MUNKAKÖRT BETÖLTŐ MUNKAVÁLLALÓK KÉPZÉSE ÉS VIZSGÁZTATÁSA

36. § (1) A vasúti közlekedés biztonságával összefüggő - külön jogszabályban meghatározott - munkakörök betöltése hatósági alapvizsgálathoz (a továbbiakban: alapvizsga) kötött. Alapvizsga a külön jogszabályban meghatározott alapképzés elvégzése esetén tehető.

(2) A vasúti közlekedés biztonságával összefüggő munkakört betöltő munkavállaló köteles külön jogszabályban meghatározott időközönként időszakos oktatáson részt venni, és időszakos hatósági vizsgát tenni.

(3) Alapképzés a közlekedési hatóság által kiadott engedély (a továbbiakban: képzési engedély) alapján végezhető. Az időszakos oktatás végzésére a külön jogszabályban meghatározott személyi és tárgyi feltételeket teljesítő, a közlekedési hatóság által nyilvántartásba vett képzőszervezet és vasúti társaság jogosult. Az alapképzést és az időszakos oktatást az arra jogosult szervezet a külön jogszabályban meghatározott feltételeknek megfelelő és a közlekedési hatóság által névjegyzékbe vett vasútszakmai oktató bevonásával végzi.

(4) Az alapvizsga és az időszakos vizsga lebonyolítását, valamint az alapképzés, és az időszakos oktatás szakmai irányítását a Kormány által külön jogszabályban kijelölt vasúti vizsgaközpont végzi.

(5) Az alapképzést és az időszakos oktatást a közlekedési hatóság ellenőrzi.

(6) Az alapvizsgáztatást és az időszakos vizsgáztatást a közlekedési hatóság végzi. Eljárása során a külön jogszabályban előírt feltételeknek megfelelő, a közlekedési hatóság vizsgabiztosi névjegyzékébe felvett, és a közlekedési hatóság elnöke által kinevezett vizsgabiztosokat közreműködőként bevon.

36/A. § Az alapvizsga és az időszakos vizsga megszerzéséhez előírt képesítéshez szükséges képzést és vizsgáztatást végző személy és szervezet köteles biztosítani, hogy a képzés és a vizsgáztatás lehetősége valamennyi érintett számára az egyenlő bánásmód követelményei szerint rendelkezésre álljon.

A VASÚTI FORGALOM LEBONYOLÍTÁSA

36/B. § A vasúti forgalom lebonyolításának szabályait a miniszter

a) a vasúti közlekedés biztonságának,

b) nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat [49. §] esetében a hozzáférésre jogosultak [53. § (1) bekezdés] közötti egyenlő bánásmód elvének, figyelembevételével, rendeletben állapítja meg.

X. Fejezet

AZ INTEGRÁLT VASÚTI TÁRSASÁGRA VONATKOZÓ KÜLÖNÖS SZABÁLYOK

A SZÁMVITELI ELKÜLÖNÍTÉS

37. § (1) Az országos működési engedéllyel rendelkező integrált vasúti társaságnak a külön jogszabályban meghatározottak szerint elkülönítve kell vezetnie számviteli nyilvántartásait az alábbi tevékenységei tekintetében:

a) a vasúti pályahálózat működtetése,

- b) a vasúti személyszállítás,
- c) a vasúti árufuvarozás,
- d) a vontatás.

(2) A vasúti pályahálózat működtetése és az integrált vasúti társaság egyéb tevékenységei között tilos a keresztfinanszírozás.

(3) Az integrált vasúti társaság a számviteli elkülönítésre vonatkozó kötelezettségének teljesítését a vasúti igazgatási szerv részére évente - külön jogszabályban meghatározott módon - igazolni köteles.

XI. Fejezet

A TULAJDONRA VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

A VASÚTI PÁLYA TULAJDONJOGA

38. § (1) Az országos törzshálózati vasúti pálya - ha e törvény eltérően nem rendelkezik - az állam kizárólagos tulajdonában áll.

(2) A vasúti mellékvonal az állam vagy olyan szervezet tulajdonában állhat, amelyben az állam legalább többségi irányítást biztosító befolyással rendelkezik.

39. § Nem vonható ki az országos törzshálózati vasúti pályák köréből a transz-európai vasúti áruszállítási hálózat részeként működő, az 1. számú melléklet I. részében meghatározott vasútvonal.

40. § (1) A helyi vasúti pálya - ide nem értve a sífelvonó által használt vasúti pályát - az önkormányzat vagy olyan szervezet tulajdonában állhat, amelyben az önkormányzat legalább többségi irányítást biztosító befolyással rendelkezik.

(2) Az (1) bekezdéstől eltérően a Fertővidéki Helyi Érdeklő Vasúti Zrt. vasúti pályáinak és tartozékainak a tulajdonjogára és használatára az 1896. évi XXIX. törvényben meghatározott - meghosszabbított - engedély lejártáig az abban foglaltakat kell alkalmazni.

41. § (1) A GySEV Zrt. működtetésében lévő vasúti pályahálózathoz tartozó vasúti pályák és tartozékaik tulajdonjogára és használatára a Győrtől Sopronon át Ebenfurt irányában az ország határáig vezetendő gőzmozdonyvasút kiépítéséről szóló 1872. évi XXVII. törvényben foglaltakat kell alkalmazni.

(2) A GySEV Zrt. tulajdonában lévő vasúti pályahálózatnak a Magyar Köztársaság területére eső részére az országos vasúti pályahálózatra vonatkozó rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni.

42. § A 38-41. § hatálya alá nem tartozó vasúti pálya bármely természetes személy vagy szervezet tulajdonában állhat.

IDEGEN INGATLAN HASZNÁLATA

43. § (1) A vasúti pályával szomszédos ingatlan tulajdonosa (használója) túrni köteles, hogy a vasúti pályahálózat működtetője vagy a fejlesztési közreműködő az ingatlanon, az alatt vagy felett gyengeáramú vezetéket, ehhez tartószerkezetet, jelzőkövet, egyéb jelzést vagy ideiglenes eszközt helyezzen el, ezeket javítsa, karbantartásukat elvégezze. Az elhelyezés, a javítás és a karbantartás során a környezet- és természetvédelmi érdekeket figyelembe kell venni.

(2) Az ingatlan tulajdonosát (használóját) az ingatlan rendeltetésszerű használatának akadályozása miatt az akadályozás mértékének megfelelő kártalanítás illeti meg.

(3) A vasúti pályahálózatot működtető vasúti társaság és a fejlesztési közreműködő - az ingatlan tulajdonosának (használójának) kártalanítása mellett - jogosult a vasúti pályán és a vasúti pálya közvetlen közelében a szabad kilátást akadályozó, továbbá a vasúti vezetékek nyomvonalában lévő növényzet eltávolítására, ha azt a közlekedés biztonsága, üzemzavar megelőzése vagy vezeték létesítése, javítása, karbantartása indokolja. A növényzet eltávolítása nem okozhat aránytalan sérelmet az érintett lakosság érdekei, illetve a környezet- és természetvédelmi érdekek szempontjából.

(4) A vasúti közlekedés célját szolgáló erősáramú vezetékek és tartószerkezetek idegen ingatlanon történő elhelyezésére és üzemben tartására a villamos energiáról szóló törvényben foglaltakat kell alkalmazni.

FELSZÍN ALATTI VASÚT-LÉTESÍTÉSI JOG

44. § (1) Az országos, a térségi, az elővárosi és a helyi vasúti pályahálózathoz tartozó vasúti pálya és tartozékainak létesítője jogerős hatósági építési és műszaki engedély birtokában jogosult a nyomvonal által érintett ingatlant - annak felszíne alatt - felszín alatti vasúti pálya és tartozékai létesítésére és üzemeltetésére igénybe venni (felszín alatti vasútlétesítési jog).

(2) A felszín alatti vasúti pálya és tartozékainak létesítése és üzemeltetése fontos közérdekű tevékenység. Az ingatlan tulajdonosa köteles túrni az igénybevételt.

(3) Az (1) bekezdés alapján létesülő felszín alatti vasúti pályának és tartozékainak tulajdonjoga önálló ingatlanként a 38. § (1)-(2) bekezdéseiben, illetve a 40. §-ban meghatározott személyt illeti meg. A felszín alatti vasúti pálya és tartozékai létesítése egyebekben nem érinti a felszín alatti vasút-létesítési joggal terhelt ingatlan tulajdonjogát.

(4) Nem illeti meg elővásárlási jog

a) az (1) bekezdés alapján létesített felszín alatti vasúti pálya és tartozékai tulajdonosát a felszín alatti vasút-létesítési joggal terhelt ingatlanra,

b) a felszín alatti vasút-létesítési joggal terhelt ingatlan tulajdonosát az (1) bekezdés alapján létesített felszín alatti vasúti pályára és tartozékaira.

(5) E törvény alkalmazásában a felszín alatti vasúti pálya létesítőjén a vasúti pálya hatósági építési és műszaki engedély jogosultját, illetve

a) helyi vasúti pályahálózatba tartozó vasúti pálya esetében annak tulajdonosát,

b) az országos, a térségi és az elővárosi vasúti pályahálózatba tartozó vasúti pálya esetén a vasúti pályahálózat működtetőjét kell érteni.

(6) A felszín alatti vasúti pálya nyomvonala által érintett ingatlanok jegyzékét

a) országos, a térségi és az elővárosi vasúti pályahálózatba tartozó vasúti pálya esetén a miniszter,

b) helyi vasúti pályahálózatba tartozó vasúti pálya esetén a települési önkormányzat (a fővárosban a Fővárosi Önkormányzat) rendeletben teszi közzé.

45. § (1) A felszín alatti vasúti pálya létesítője a felszín alatti vasút-létesítési joggal terhelt ingatlan igénybevételéről - a 44. § (6) bekezdésében foglaltak szerinti rendelet hatálybalépését követően és az igénybevételt legalább 30 nappal megelőzően - írásban értesíti az ingatlanok az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett tulajdonosát. Társasház esetén a társasház közösséget, lakásszövetkezeti ház esetén a lakásszövetkezetet vagy az ezek képviselőit jogosult személyt is értesíteni kell. Az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett vagyongekezelői jog esetében a vagyongekezelőt is értesíteni kell.

(2) Amennyiben a felszín alatti vasút-létesítési jog alapján történő igénybevétel a felszín alatti vasút-létesítési joggal terhelt ingatlan rendeltetésszerű használatát korlátozza vagy akadályozza, a tulajdonos a használat korlátozásának, akadályozásának megfelelő, illetve ezzel összefüggésben bekövetkező forgalmi értékcsökkenésnek megfelelő mértékű egyösszegű kártalanításra jogosult. A kártalanítás az igénybevétellel okozott érdeksérelem bekövetkezésekor esedékes. Az ingatlan tulajdonosa (lakásszövetkezet esetén ideértve a tulajdoni külön lapon feltüntetett tulajdonosokat is) a kártalanítási igényét a felszín alatti vasút-létesítési jog alapján létesített felszín alatti vasúti pálya használatbavételi engedélye végrehajthatóvá válásától számított két évig érvényesítheti a felszín alatti vasúti pálya létesítőjével szemben.

(3) A kártalanítás módjáról és mértékéről a felszín alatti vasúti pálya létesítőjének az ingatlan tulajdonosával a kártalanítási ajánlat írásban történő megküldésével kell az egyezség létrehozását megkísérelnie. A kártalanítást - a felek eltérő megállapodásának hiányában - pénzben kell megfizetni.

(4) Megegyezés hiányában bármelyik fél kérelmére a korlátozásért vagy az akadályoztatásért járó kártalanítást a közigazgatási hivatal határozatban állapítja meg a kisajátítási kártalanításra vonatkozó szabályok szerint. A megegyezés hiányának minősül az is, ha a felszín alatti vasút létesítője a kártalanítási igény hozzá való megérkezésétől számított 45 napon belül nem tesz ajánlatot egyezsége, vagy a vele közölt ajánlatra nem nyilatkozik.

(5) A közigazgatási hivatal eljárására és a határozata elleni jogorvoslatra a kisajátításról szóló törvényben meghatározott rendelkezéseket kell alkalmazni.

46. § (1) Amennyiben a felszín alatti vasút-létesítési jog alapján történő igénybevétel akár a létesítés, akár az üzemeltetés során a felszín alatti vasút-létesítési joggal terhelt ingatlan rendeltetésszerű használatát megszünteti vagy jelentős mértékben akadályozza, a felszín alatti vasúti pálya létesítője az ingatlan megvásárlását, ennek sikertelensége esetén kisajátítását kezdeményezi.

(2) Az ingatlan megvásárlása és kisajátítása kezdeményezésének joga a felszín alatti vasút-létesítési joggal terhelt ingatlan tulajdonosát is megilleti, ha a felszín alatti vasút-létesítési jog alapján történő igénybevétel az ingatlan rendeltetésszerű használatát megszünteti vagy jelentős mértékben akadályozza. Az ingatlan tulajdonosa igényét a felszín alatti vasút-létesítési jog alapján létesített felszín alatti vasúti pálya használatbavételi engedélye

végrehajthatóvá válásától számított két évig érvényesítheti. Amennyiben a tulajdonos az itt meghatározott feltételek fennállását bizonyította, a kisajátítási eljárást le kell folytatni.

(3) A kisajátított ingatlan országos közforgalmú vasúti pályahálózatba tartozó vasúti pálya esetén az állam, helyi közforgalmú vasúti pályahálózatba tartozó vasúti pálya esetében pedig annak a helyi önkormányzatnak (a fővárosban a Fővárosi Önkormányzatnak) a tulajdonába kerül, amelynek területén a felszín alatti vasúti pálya létesült vagy létesülni fog.

(4) Az (1) és a (2) bekezdés alapján történő kisajátítás közérdeket szolgál. Azt, hogy a cél közérdekű, a kisajátítási eljárás során az erre egyébként hatáskörrel rendelkező szerv nem vizsgálja.

(5)

(6) Az (1) és a (2) bekezdés alapján kötött adásvételi szerződés alapján kifizetett vételár a kisajátítási eljárás során megállapított kártalanítással megegyezően adó- és illetékmentes.

47. § (1) A felszín alatti vasút-létesítési jog alapján történő felszín alatti vasúti pálya létesítésével és üzemeltetésével az ingatlanban, az ingatlan alkotórészében és tartozékában okozott károkat, beleértve a károk megelőzésére, csökkentésére és elhárítására fordított kiadásokat is, a felszín alatti vasúti pálya létesítője a (2)-(4) bekezdésben meghatározott feltételek szerint köteles megtéríteni.

(2) Nem jár kártalanítás az építményben okozott kárért, ha az építményt a 44. § (6) bekezdésében meghatározott rendelet hatálybalépését követően építési engedély nélkül vagy az építési engedélyben a felszín alatti vasút-létesítési jogra tekintettel megszabott feltételek megsértésével emelték.

(3) A kártalanítást - eltérő megállapodás hiányában - pénzben kell megfizetni. Az esedékessé vált kártalanításról a felszín alatti vasúti pálya létesítőjének meg kell kísérelni egyezség létrehozását. Megegyezés hiányában a felszín alatti vasúti pálya létesítője a kártalanítás esedékessé válásától számított 30 napon belül szakértői véleménnyel alátámasztott összegű kártalanítást köteles a károsultnak fizetni.

(4) A károsult az esedékessé vált, de határidőben nem teljesített kártalanítási követelését, továbbá a már kifizetett kártalanítást meghaladó többletkártalanítási igényét a felszín alatti vasút létesítője ellen indított polgári peres eljárás keretében érvényesítheti. A perben a Pp. I-XIV. fejezetének rendelkezéseit kell alkalmazni.

48. § A felszín alatti vasúti pálya létesítésével és üzemeltetésével okozott egyéb károk megtérítésére a Ptk. rendelkezéseit kell alkalmazni.

XII. Fejezet

A VASÚTI PÁLYAHÁLÓZATHOZ VALÓ NYÍLT HOZZÁFÉRÉS

A VASÚTI PÁLYAHÁLÓZAT KAPACITÁSÁNAK BIZTOSÍTÁSA

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat

49. § (1) A vasúti pályahálózatokhoz - a (2) bekezdésben meghatározott kivételekkel - az egyenlő bánásmód elvének megtartásával biztosítani kell a nyílt hozzáférést.

(2) A vasúti pályahálózat működtetője nem köteles a nyílt hozzáférést biztosítani

a) a kizárólag vasúti személyszállítás céljára fenntartott különálló helyi és térségi vasúti pályahálózatához,

b) a kizárólag vasúti személyszállítás céljára fenntartott elővárosi vasúti pályahálózatához,

c) a saját célú vasúti tevékenységet végző szervezet tulajdonában lévő vasúti pályákból álló, és kizárólagosan az e szervezet által áruszállításra használt saját célú vasúti pályahálózatához,

d) a kizárólag honvédelmi célra használt vasúti pályahálózatához,

e) az összekötő vasúti pályához, kivéve a vasúti pályahálózat működtető által üzemeltetett saját célú vasúti pályahálózatához vezető összekötő vasúti pályát.

(3) A transz-európai vasúti áruszállítási hálózat részeként működő vasútvonalak minden esetben a nyílt hozzáférés körébe tartoznak.

(4) A nyílt hozzáférés biztosítása szempontjából - a vasúti pálya tulajdonosának, illetve üzemeltetőjének személyére tekintet nélkül - a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat részének kell tekinteni a csatlakozó vasúti pályát.

50. § A kizárólag egy, országos működési engedéllyel nem rendelkező vasúti társaság által árutovábbításra használt térségi vasúti pályahálózatra az 51-67. §-okban foglaltakat azt követően kell alkalmazni, hogy arra vonatkozóan újabb hozzáférésre jogosult vasúti pályahálózat-kapacitás iránti igényt jelent be.

A vasúti pályahálózat kapacitásának biztosítása

51. § (1) A vasúti pályahálózat működtetője a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatot - vasúti pályahálózat-kapacitás biztosításával - díj ellenében köteles az 53. § (1) bekezdésében meghatározott szervezetek (a továbbiakban: hozzáférésre jogosult) rendelkezésére bocsátani.

(2) A vasúti pályahálózat-kapacitás biztosítására a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat kapacitásának elosztása alapján kerül sor.

(3) Amennyiben a hozzáférésre jogosult eleget tesz az e fejezetben meghatározott követelményeknek, úgy a vasúti pályahálózat működtetője a vasúti pályahálózat-kapacitás biztosítására vonatkozóan köteles a hozzáférésre jogosulttal szerződést kötni.

52. § (1) A hozzáférésre jogosult a részére biztosított vasúti pályahálózat-kapacitást harmadik személyre nem ruházhatja át, és azzal nem kereskedhet.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott tilalomba ütköző magatartást tanúsító hozzáférésre jogosult számára a jogsértést megállapító határozat jogerőre emelkedésétől számított 3 évig vasúti pályahálózat-kapacitás nem biztosítható.

53. § (1) Hozzáférésre jogosult

a) az országos működési engedéllyel rendelkező vállalkozó vasúti társaság,

b) az országos működési engedéllyel rendelkező vállalkozó vasúti társaság részvételével működő nemzetközi csoportosulás nemzetközi árutovábbítás, illetőleg nemzetközi személyszállítás céljából,

c) belföldön bejegyzett vállalkozó vasúti társaság részvétele nélkül működő nemzetközi csoportosulás tranzitforgalom lebonyolítása céljából,

d) külföldön létrejött vállalkozó vasúti társaság nemzetközi szerződés rendelkezése, vagy viszonyosság esetén,

e) nemzetközi árutovábbítás céljából más EGT-államban létrejött, a 95/18/EK irányelvvel összhangban kiállított működési engedéllyel rendelkező vállalkozó vasúti társaság, valamint

f) belföldi árutovábbítás céljából más EGT-államban létrejött, a 95/18/EK irányelvvel összhangban kiállított működési engedéllyel rendelkező vállalkozó vasúti társaság.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában az árutovábbítás a 2. § (2) bekezdésének 12. pontjában foglaltakon túlmenően csak akkor minősül nemzetközinek, ha a vonat valamennyi kocsija áthalad az országhatáron.

A nyílt hozzáférés keretében nyújtandó szolgáltatások

54. § (1) A vasúti pályahálózat-kapacitás biztosítására vonatkozó szerződés alapján a vasúti pályahálózat működtetője díj ellenében köteles a 3. számú melléklet I. pontjában meghatározott alapszolgáltatásokat a hozzáférésre jogosult rendelkezésére bocsátani.

(2) Az (1) bekezdés szerinti alapszolgáltatásoknak a hozzáférésre jogosult által történő igénybevételére külön-külön nem kerülhet sor.

(3) A vasúti pályahálózat működtetője az (1) bekezdésben említett díjon felüli többletdíj ellenében az (1) bekezdésben foglaltakon túlmenően a hozzáférésre jogosult eseti megrendelése alapján köteles biztosítani a 3. számú melléklet II. pontjában meghatározott létesítményekhez, illetőleg berendezésekhez történő hozzáférés lehetőségét.

(4) A vasúti pályahálózat működtetője külön díjazás ellenében valamennyi arra igényt tartó hozzáférésre jogosult részére köteles biztosítani a 3. számú melléklet III. pontjában meghatározott kiegészítő szolgáltatások igénybevételét, amennyiben a vasúti társaság az adott kiegészítő szolgáltatást nyújtja.

(5) Az (1) és a (3)-(4) bekezdésben foglaltakon túlmenően a vasúti pályahálózat működtetője - megállapodás alapján - a 3. számú melléklet IV. pontjában meghatározott mellékszolgáltatásokat nyújthatja a hozzáférésre jogosult részére.

(6) A vasúti pályahálózat-hozzáférés keretében nyújtandó szolgáltatásokra, valamint az azok igénybevételére vonatkozó részletes rendelkezéseket külön jogszabály tartalmazza.

A hálózat-hozzáférési díjak megállapítása

55. § (1) A hálózat-hozzáférési díjszabás rendszere

a) a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat működtetője által nyújtott szolgáltatások díjaiból,

b) a biztosítható kedvezményekből,

c) az érvényesíthető felárakból,

d) a kiegyenlítő juttatásokból

áll.

(2) A miniszter - az államháztartásért felelős miniszterrel egyetértésben - kiadott rendeletében az e §-ban meghatározott elvek alapján megállapítja a hálózat-hozzáférési díjrendszer kereteit, a díjak képzésének, alkalmazásának, valamint a hálózat-hozzáférési díjakra vonatkozó kedvezmények nyújtásának alapvető szabályait, továbbá a díjakban érvényesíthető felárakat.

(3) A díjszabási rendszernek elő kell segítenie a vasúti közlekedés folyamatos és kiegyensúlyozott működését, a vasúti árufuvarozás versenyképességét, figyelemmel a nyílt hozzáférésű pályahálózathoz kapcsolódó külföldi pályahálózatokon alkalmazott díjrendszerekre is.

(4) A díjszabási rendszernek ösztönöznie kell

a) a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat kapacitásának hatékony kihasználását,

b) a hozzáférésre jogosultak lehető legkisebb költséggel való kiszolgáltatását,

c) a vasúti társaságok gazdálkodási eredményeinek javulását.

(5) A hálózat-hozzáférési díjak meghatározásának elvei:

a) az 54. § (1) bekezdésében meghatározott szolgáltatások díját a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat működtetésének, valamint a vasúti pályahálózat-kapacitás elosztásának a külön jogszabály rendelkezései szerint figyelembe vehető költségeinek, illetőleg ráfordításainak alapulvételével úgy kell megállapítani, hogy az a szolgáltatás igénybevételéhez közvetlenül kapcsolódó költségeket, ráfordításokat és az infrastruktúra üzemeltetéséhez nyújtott állami támogatásokat tükrözze,

b) az 54. § (1) és a (3)-(4) bekezdéseiben meghatározott szolgáltatások azonos tartalmú igénybevételét azonos mértékű díj ellenében kell biztosítani, illetve az igénybevétel tartalmának és a díj mértékének egymással arányban kell állnia,

c) az 54. § (3)-(5) bekezdéseiben meghatározott szolgáltatások díjainak megállapítása során biztosítani kell, hogy azok mértéke arányban álljon a szolgáltatások nyújtásának a külön jogszabály szerint figyelembe vehető költségeivel, illetőleg ráfordításaival.

(6) A hálózat-hozzáférési díjak tekintetében az egyenlő bánásmód követelményeinek megtartásával általános és egyedi kedvezmények biztosíthatók, oly módon, hogy azok nem torzíthatják a vasúti társaságok közötti versenyt, így különösen

a) általános kedvezményeket csak a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat meghatározott szakaszaira lehet nyújtani, olyan módon, hogy hasonló szolgáltatásokra hasonló kedvezményeknek kell vonatkozniuk. Az általános kedvezmény mértéke nem haladhatja meg a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat működtetője által elért tényleges adminisztrációs költségmegtakarítás mértékét. A kedvezmény mértékének meghatározásakor nem lehet figyelembe venni a felszámított díjba már egyébként beépített költségmegtakarítást,

b) a vasúti pályahálózat működtetője egyedi kedvezményeket nyújthat a nagymértékben kihasználatlan vasúti pályaszakaszokon a forgalom növelése érdekében vagy meghatározott vasúti pályaszakaszokon új szolgáltatások kifejlesztésének és bevezetésének ösztönzésére időszakos jelleggel.

(7) Amennyiben a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat működtetője külön jogszabály alapján - a vasúti közlekedési tevékenységtől eltérő közlekedési tevékenységek által okozott és igazolhatóan máshonnan meg nem térülő környezeti, baleseti, infrastrukturális költségek kiegyenlítése céljából - kiegyenlítő juttatásban részesül, köteles a hozzáférésre jogosultak számára az egyenlő bánásmód elvének megfelelően a kiegyenlítő juttatással arányos általános kedvezményt nyújtani.

(8) Ha a hálózat-hozzáférési díjak várhatóan nem fedezik a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat működtetőjének összes indokolt költségét és ráfordítását, az 54. § (1) és (3)-(5) bekezdéseiben rögzített szolgáltatások díja legfeljebb az összes indokolt költségre és ráfordításra fedezetet nyújtó mértékig olyan általános felárral növelhető, amely figyelembe veszi a vasúti társaságok termelékenységének növekedését, a vasúti pályahálózat hatékony használatának követelményét, a nemzetközi vasúti árutovábbítás versenyképességét, az átláthatóság és az egyenlő bánásmód elvét.

(9) A vasúti pályahálózat túlterheltségével érintett egyértelműen azonosítható részei vonatkozásában a vasúti pályahálózat hatékony kihasználásának elősegítése érdekében egyedi felár érvényesíthető.

(10) Ha a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat egyértelműen azonosítható részének igénybevétele költséget okozó környezeti hatással jár, e költség mértékének megfelelő egyedi felár érvényesíthető a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat e szakaszán, feltéve, hogy az azzal megegyező területen folytatott egyéb, versenyhelyzetben lévő közlekedési tevékenységek tekintetében hasonló felárak kerülnek érvényesítésre.

(11) A meglévő vasúti pályahálózat meghatározott szakaszán végzett fejlesztő és felújító beruházások, valamint új vasúti pályaszakasz létesítése esetén a vasúti pályahálózat működtetője által készített hosszú távú költségterv alapján egyedi felár érvényesíthető az adott vasúti pályaszakaszra vonatkozóan, ha a beruházás a felár alkalmazása nélkül nem térülne meg. Az egyedi felár alkalmazásának további feltétele, hogy a beruházás a vasúti pályahálózat jobb kihasználását eredményezze, vagy a vasúti pályahálózat működtetője és a hozzáférésre jogosultak közül legalább az

egyik számára eredményjavulást okozzon. Az alkalmazott egyedi felár mértékének megállapításakor figyelembe lehet venni a beruházással kapcsolatos kockázatok megosztására vonatkozó megállapodásokat is.

(12) A hálózat-hozzáférési díjrendszer keretében alkalmazott díjak, kedvezmények és felárak alkalmazásának feltételeit, különös tekintettel a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat egyes elemeinek fenntartásával és a nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatos költségeket a vasúti igazgatási szerv ellenőrizheti. A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat működtetője köteles a költség- és árbevétel-struktúra átláthatóságát nyilvántartási és elszámolási rendszerében biztosítani, és a vasúti igazgatási szerv számára az ellenőrzéshez szükséges adatszolgáltatást teljesíteni.

A teljesítményösztönző rendszer

55/A. § (1) A hálózat-hozzáférési díjszabás rendszere a teljesítményösztönző rendszerrel együtt a vasúti pályahálózat zavarainak minimalizálására és a vasúti pályahálózat teljesítményének javítására ösztönzi a hozzáférésre jogosultat és a vasúti pályahálózat működtetőjét.

(2) A teljesítményösztönző rendszert a vasúti pályahálózat működtetője, illetve - nem független vasúti pályahálózat-működtető esetén - a VPSZ határozza meg.

(3) A teljesítményösztönző rendszer alapelvei a vasúti pályahálózat egészére vonatkozóan azonosak.

(4) A teljesítményösztönző rendszer alapelveit és a teljesítményösztönző rendszerre vonatkozó alapvető szabályokat a miniszter állapítja meg.

A Díjképzési Módszertan és a Díjszámítási Dokumentum

55/B. § (1) A vasúti pályahálózat működtetője a díjszabási rendszer elemei meghatározásának módját e törvény, valamint külön jogszabály keretei között megalkotott Díjképzési Módszertanban rögzíti.

(2) A vasúti pályahálózat működtetője a hálózat-hozzáférési díjak meghatározására vonatkozó részletes számításokat és a számítások alapjául szolgáló adatokat a Díjszámítási Dokumentumban rögzíti. A vasúti pályahálózat működtetője a Díjszámítási Dokumentumban meghatározott díjakat a Hálózati Üzletszabályzatban teszi közzé.

A vasúti pályahálózat-kapacitás elosztása, az elosztás elvei

56. § (1) A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat kapacitásának elosztása során

- a) az átláthatóság és az egyenlő bánásmód követelményének a megtartásával kell eljárni,
- b) biztosítani kell az 54. § (1) és a (3)-(4) bekezdéseiben meghatározott szolgáltatások folyamatos és kiegyensúlyozott igénybevételének fenntarthatóságát,
- c) figyelembe kell venni a vasúti személyszállításra, vasúti árutovábbításra vagy vegyes használatra szolgáló vasúti pályák, vagy pályaszakaszok eltérő rendeltetését.

(2) A vasúti pályahálózat-kapacitás elosztása során lehetőség szerint minden igényt ki kell elégíteni, törekedve a vasúti közlekedés igénybevételének ösztönzésére. A (4)-(5) bekezdésekben meghatározott esetek kivételével a vasúti pályahálózat-kapacitás valamennyi vállalkozó vasúti tevékenység végzése céljából használható.

(3) A hozzáférésre jogosult vasúti pályahálózat-kapacitás iránt bejelentett igénye csak akkor utasítható el, ha annak helyettesítésére rendelkezésre áll piaci körülmények között ésszerűen elérhető más lehetőség. Ha az 54. § (1) és a (3)-(4) bekezdéseiben meghatározott valamely szolgáltatást nem csak egyetlen nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat működtetője nyújtja, a legnagyobb kiterjedésű nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat működtetője köteles minden tőle telhetőt megtenni a szolgáltatások nyújtásának elősegítése érdekében.

(4) Külön jogszabály a vasúti pályahálózat túlterheltsége esetére - elsősorban a közszolgáltatási kötelezettségek teljesítése, a vasúti árutovábbítás, különösen a nemzetközi árutovábbítás fejlesztése, a vasúti közlekedés folyamatos és kiegyensúlyozott működése, illetve egyéb közlekedéspolitikai célok teljesítése érdekében - meghatározott vállalkozó vasúti tevékenységeknek a kapacitáselosztás során történő előnyben részesítését írhatja elő.

(5) Külön jogszabályban meghatározott keretek között a Hálózati Üzletszabályzatban - megfelelő helyettesítő vasútvonal biztosítása esetén - a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat egyes szakaszainak meghatározott vasúti szolgáltatások céljára történő igénybevétele előnyben részesíthető (szakosított infrastruktúra kijelölése).

(6) Az elosztás során a vasúti pályahálózat-kapacitás menetvonal formájában

- a) előre, 12 hónapot meg nem haladó időszakra vonatkozóan, illetve
 - b) eseti igénybejelentés alapján
- biztosítható.

(7) A (6) bekezdés *a)* pontjában meghatározott időtartamra vonatkozó vasúti pályahálózat-kapacitási igénybejelentések alapján 12 hónapos időszakra vonatkozóan - a külön jogszabály szerinti határidők betartásával - üzemi menetrendet kell készíteni.

(8) Az üzemi menetrend kialakításánál az eseti igénybejelentések teljesítése érdekében megfelelő vasúti pályahálózat-kapacitást kell biztosítani.

(9) A hozzáférésre jogosult több vasúti pályahálózat-működtető vasúti pályahálózatára kiterjedő kapacitást is igényelhet a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat működtetőjénél, illetve - nem független vasúti pályahálózat-működtető esetén - a VPSZ-nél, amely az igénylő nevében az érintett vasúti pályahálózat működtetőjénél eljár.

57. § (1) A vasúti pályahálózat-kapacitás biztosítására - a külön jogszabályban meghatározott feltételekkel - legfeljebb öt, kivételesen tíz évet meg nem haladó időszakra vonatkozóan keretmegállapodás köthető. A keretmegállapodást kötött hozzáférésre jogosult a keretmegállapodásban rögzített feltételek szerint jogosult vasúti pályahálózat-kapacitás igénylésére. A keretmegállapodás nem zárhatja ki harmadik személy jogosultaknak a vasúti pályahálózathoz történő hozzáférését.

(2) A keretmegállapodás csak kivételesen indokolt esetben, hosszú távon megtérülő fejlesztési célú beruházások esetén jöhet létre tíz évet meghaladó időtartamra.

(3) A keretmegállapodások létrejöttéhez a vasúti igazgatási szerv jóváhagyása szükséges.

(4) A keretmegállapodás tartalmazza a következő éves üzemi menetrend érvényességi idejét meghaladó időszakra vonatkozóan a hozzáférésre jogosult által igényelt és a vasúti pályahálózat működtetője, illetve - nem független vasúti pályahálózat-működtető esetén - a VPSZ által felajánlott pályahálózat-kapacitás jellemzőit.

(5) A keretmegállapodást a vasúti pályahálózat működtetője, illetve - nem független vasúti pályahálózat-működtető esetén - a VPSZ a vasúti igazgatási szerv előzetes hozzájárulásával egyoldalúan módosíthatja - ideértve a rögzített kapacitás mértékének korlátozását is -, ha:

a) a vasúti pályahálózat jobb kihasználása indokolja,

b) a keretmegállapodás megkötésére a körülmények utóbb bekövetkezett változásából eredően már nem lenne jogszabályi lehetőség.

(6) A keretmegállapodás megszüntetésének és az (5) bekezdés szerinti módosításának esetére a keretmegállapodásban a hozzáférésre jogosult részére arányos kártalanítás vagy kártérítés is kiköthető.

58. § A vasúti pályahálózat-kapacitás elosztására vonatkozó részletes rendelkezéseket külön jogszabály tartalmazza.

A Hálózati Üzletszabályzat

59. § (1) A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat működtetője

a) a vasúti pályahálózat-kapacitás biztosítására vonatkozó általános szerződési feltételeit,

b) a díjszabási rendszer elemeit, valamint azok alkalmazásának részletes feltételeit,

c) a vasúti pályahálózat-kapacitás elosztásának részletes feltételeit, ideértve a 61. § (5) bekezdése szerinti összehangolási eljárás részletes szabályait is, továbbá

d) a vasúti pályahálózatra vonatkozó forgalmi és műszaki jellemzőket

a külön jogszabályokban meghatározott követelményeknek megfelelően Hálózati Üzletszabályzatba foglalja.

(2) A vasúti pályahálózat működtetője az adott menetrendi évre vonatkozó Hálózati Üzletszabályzat közzétételét megelőzően az érdekeltek (a hozzáférésre jogosultak és az EGT-államok kapacitáselosztó szervezetei) részére lehetőséget biztosít az egyeztetésre. Ennek érdekében a Hálózati Üzletszabályzat tervezetét - annak közzétételére külön jogszabályban meghatározott határidőt 30 nappal megelőzően - a honlapján nyilvánosságra hozza. A vasúti pályahálózat működtetője a vasúti igazgatási szervet a Hálózati Üzletszabályzat tervezetére vonatkozóan beérkezett észrevételekről és az egyeztetéssel kapcsolatos minden körülményről haladéktalanul tájékoztatja. A vasúti igazgatási szerv a Hálózati Üzletszabályzat összeállítására vonatkozó szabályok megsértése esetén az érintett felet vagy feleket hivatalból a jogszerű magatartás tanúsítására kötelezi.

(3) A Hálózati Üzletszabályzat készítője köteles a Hálózati Üzletszabályzatot honlapján - mindenkor érvényes szövegével - közzétenni, valamint a szabályzat kiadásának költségeit meg nem haladó összegű ellenérték fejében nyomtatott formában rendelkezésre bocsátani.

(4) A Hálózati Üzletszabályzat készítője gondoskodik arról, hogy a Hálózati Üzletszabályzatban szereplő információk naprakészek legyenek, és köteles a Hálózati Üzletszabályzatot ennek érdekében szükség szerint módosítani. A Hálózati Üzletszabályzat tervezetét (módosítás esetén a Hálózati Üzletszabályzat módosításának tervezetét) a közzétételt megelőzően a vasúti igazgatási szerv részére meg kell küldeni.

(5) A vasúti igazgatási szerv a Hálózati Üzletszabályzatot megvizsgálhatja, és ha annak tartalma ellentétes az e törvényben, valamint a Hálózati Üzletszabályra vonatkozó meghatározott külön jogszabályban foglaltakkal, annak módosítását határozattal hivatalból elrendeli.

A vasúti pályahálózat kapacitása elosztásának menete

60. § A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat kapacitását a pályavasúti társaság osztja el.

61. § (1) A hozzáférésre jogosult a vasúti pályahálózat-kapacitásra, valamint az 54. § (1) és a (3)-(4) bekezdéseiben meghatározott szolgáltatásokra vonatkozó igényét a vasúti pályahálózat működtetőjének bejelenti.

(2) Az (1) bekezdés szerinti igénybejelentés ajánlattételre történő felhívásnak minősül [Ptk. 212. § (1) bekezdés].

(3) A vasúti pályahálózat működtetője a Hálózati Üzletszabályzatban foglaltaknak megfelelően köteles a vasúti pályahálózat-kapacitásnak, valamint az 54. § (1) és a (3)-(4) bekezdéseiben meghatározott szolgáltatások igénybevételének - a Hálózati Üzletszabályzat rendelkezéseinek megfelelően számított hálózat-hozzáférési díj ellenében történő - biztosítására vonatkozóan ajánlatot tenni.

(4) A felek között a vasúti pályahálózat-kapacitás biztosítására vonatkozó szerződés jön létre, ha a hozzáférésre jogosult elfogadja a vasúti pályahálózat működtetőjének ajánlatát. A szerződés a Hálózati Üzletszabályzatban foglaltaktól csak annyiban térhet el, amennyiben a vasúti igazgatási szerv ehhez előzetesen hozzájárult. A létrejött szerződés egy példányát a vasúti pályahálózat működtetője köteles a vasúti igazgatási szerv részére a mindkét fél által történő aláírástól számított tizenöt napon belül megküldeni.

(5) A vasúti pályahálózat valamely elemére vonatkozó vasúti pályahálózat-kapacitás iránt bejelentett igények ütközése esetén a vasúti pályahálózat működtetője az érintett igényeket bejelentő hozzáférésre jogosultak között egyeztetést kezdeményez, és megkísérli egyezség létrehozását (a továbbiakban: összehangolási eljárás). Az egyezség létrehozása érdekében a vasúti pályahálózat működtetője az érintett hozzáférésre jogosultak részére az általuk bejelentett igénytől eltérő vasúti pályahálózat-kapacitás igénybevételére tehet javaslatot, illetve az érintett felek jogosultak a vasúti pályahálózat-kapacitás iránti igényüket a bejelentési határidő elteltét követően is módosítani.

(6) Ha az összehangolási eljárás 10 munkanapon belül nem vezet eredményre, a vasúti pályahálózat működtetője - az 56. § (2)-(5) bekezdésekben foglaltakra is figyelemmel - dönt az összehangolási eljárással érintett igényekről, és ennek eredményeként az összehangolási eljárással érintett hozzáférésre jogosult részére az általa bejelentett igénytől eltérő ajánlatot tehet.

(7) Ha a vasúti pályahálózat működtetője a (3) bekezdésben meghatározott ajánlattételi kötelezettségének - a Hálózati Üzletszabályzatban meghatározott határidőben - nem tesz eleget, vagy a hozzáférésre jogosult a vasúti pályahálózat működtetőjének a (6) bekezdés szerinti eltérő ajánlatát nem fogadja el, a hozzáférésre jogosult a 77. § (1) bekezdése szerint jogvitás eljárást kezdeményezhet.

(8) A vasúti pályahálózat működtetője köteles a vasúti igazgatási szervet az igénybejelentésekről, illetve az elosztás folyamata során hozott valamennyi döntéséről, továbbá a Hálózati Üzletszabályzat szerinti kedvezmény biztosítására vonatkozó tárgyalással kapcsolatos minden lényeges körülményről haladéktalanul tájékoztatni. A vasúti igazgatási szerv az elosztás folyamatára irányadó szabályok sérelmének veszélye esetén az érintett felet vagy feleket hivatalból jogszerű magatartás tanúsítására utasítja.

(9) A vasúti pályahálózat működtetőjének vezető tisztségviselője, vezető állású munkavállalója, továbbá díjszabási vagy kapacitáelosztási feladatot ellátó munkavállalója a feladatainak ellátása során korlátozás nélkül jogosult a vasúti pályahálózat működtetőjének e fejezetben meghatározott feladataival összefüggő üzleti titok megismerésére. E személyek a tudomásukra jutott üzleti titkot kötelesek megőrizni.

A NEM FÜGGETLEN VASÚTI PÁLYAHÁLÓZAT-MŰKÖDTETŐ ÁLTAL MŰKÖDTETETT VASÚTI PÁLYAHÁLÓZATRA VONATKOZÓ ELTÉRŐ RENDELKEZÉSEK

62. § (1) Ha a vasúti pályahálózatot nem független vasúti pályahálózat-működtető működteti, akkor a pályahálózat-kapacitás elosztásának folyamatára vonatkozó rendelkezéseket a 62-65. §-okban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) A nem független vasúti pályahálózat-működtető által működtetett vasúti pályahálózat esetében

a) a vasúti pályahálózat kapacitásának elosztására,

b) a nem független vasúti pályahálózat-működtető Hálózati Üzletszabályzatának kidolgozására,

c) a Díjképzési Módszertan és a Díjszámítási Dokumentum megállapítására, illetőleg a hozzáférésre jogosult által fizetendő hálózat-hozzáférési díjak összegének meghatározására, valamint

d) a nem független vasúti pályahálózat-működtető az általa működtetett vasúti pályahálózathoz történő hozzáférése költségei meghatározásának módjára

vonatkozó feladatokat a Vasúti Pályakapacitás-elosztó Szervezet (a továbbiakban: VPSZ) látja el.

(3) A nem független vasúti pályahálózat-működtető köteles a VPSZ - (2) bekezdésben meghatározott - szolgáltatásainak igénybevételére.

(4) A nem független vasúti pályahálózat-működtető - a VPSZ (2) bekezdésben meghatározott feladatai ellátása érdekében - külön jogszabályban meghatározottak szerint köteles

a) az általa működtetett vasúti pályahálózat forgalmi és műszaki jellemzőire vonatkozó adatokat, valamint a pályahálózat kapacitásának meghatározásához szükséges egyéb iratot, információt, továbbá

b) a vasúti pályahálózat működtetésére, valamint a nyílt hozzáférés keretében nyújtandó szolgáltatásokra vonatkozó költség-, ráfordítás- és eredmény-kimutatásait a VPSZ rendelkezésére bocsátani.

63. § A nem független vasúti pályahálózat-működtető Hálózati Üzletszabályzatának - az 59. § (1) bekezdésében foglaltakon túlmenően - tartalmaznia kell az általa működtetett, nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózathoz történő hozzáféréseire vonatkozó részletes szabályokat.

A kapacitáselosztás menete

64. § (1) A hozzáférésre jogosult a vasúti pályahálózat-kapacitásra, valamint az 54. § (1) és a (3)-(4) bekezdéseiben meghatározott szolgáltatásokra vonatkozó igényét a VPSZ részére jelenti be.

(2) Az (1) bekezdés szerinti igénybejelentés ajánlattételre történő felhívásnak minősül [Ptk. 212. § (1) bekezdés].

(3) A VPSZ a Hálózati Üzletszabályzatban foglaltaknak megfelelően meghatározza

a) a hozzáférésre jogosult rendelkezésére bocsátható vasúti pályahálózat-kapacitást, továbbá

b) a hálózat-hozzáférési díjak összegét,

és erről a nem független vasúti pályahálózat-működtetőt és a hozzáférésre jogosultat 15 napon belül értesíti.

(4) A nem független vasúti pályahálózat-működtetőt a (3) bekezdés szerinti értesítésben foglaltaknak megfelelő tartalommal a vasúti pályahálózat-kapacitás biztosítása tárgyában a hozzáférésre jogosulttal szemben szerződés-kötési kötelezettség terheli. A szerződés a Hálózati Üzletszabályzatban foglaltaktól csak annyiban térhet el, amennyiben a vasúti igazgatási szerv ehhez előzetesen hozzájárult. A létrejött szerződés egy-egy példányát a nem független vasúti pályahálózat-működtető köteles a vasúti igazgatási szerv és a VPSZ részére a mindkét fél által történő aláírástól számított tizenöt napon belül megküldeni.

(5) Az összehangolási eljárással kapcsolatban a vasúti pályahálózat működtetője számára a 61. § (5)-(6) bekezdéseiben meghatározott feladatokat a VPSZ látja el.

(6) Ha a nem független vasúti pályahálózat-működtető a VPSZ-nek a (3) bekezdés szerinti értesítésében foglaltakkal nem ért egyet, a 77. § (1) bekezdése szerint jogvitás eljárást kezdeményezheti.

Az integrált vasúti társaság hozzáférése az általa működtetett, nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózathoz

65. § (1) A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatot működtető integrált vasúti társaság a vasúti pályahálózat-kapacitási igényét, valamint az 54. § (1) és a (3)-(4) bekezdéseiben meghatározott szolgáltatások igénybevételére vonatkozó tervét köteles a VPSZ-nek bejelenteni.

(2) A VPSZ a Hálózati Üzletszabályzatban foglaltaknak megfelelően - az integrált vasúti társaságnak megküldött értesítésben - meghatározza

a) az integrált vasúti társaság rendelkezésére bocsátható vasúti pályahálózat-kapacitást, továbbá

b) az integrált vasúti társaság által történő igénybevételnek - a Hálózati Üzletszabályzat hálózat-hozzáférési díjszabási rendelkezéseinek megfelelően számított - belső hálózat-hozzáférési díjat.

(3) Amennyiben az integrált vasúti társaság a VPSZ-nek (2) bekezdés szerinti értesítésében foglaltakkal nem ért egyet, a 77. § (1) bekezdése szerint jogvitás eljárást kezdeményezheti.

66. § (1) Az integrált vasúti társaságnak az általa működtetett, nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózathoz történő hozzáférése a 37. § (1) bekezdésének b)-d) pontjaiban meghatározott tevékenységet végző szervezeti egységei, és a vasúti pályahálózat működtetését ellátó szervezeti egysége közötti - a VPSZ által kidolgozott, és a vasúti igazgatási szerv által jóváhagyott - belső megállapodás alapján kerül sor.

(2) A pályahálózatot működtető integrált vasúti társaságnak a 65. § (2) bekezdésében foglaltak szerint meghatározott belső hálózat-hozzáférési díjat a 37. §-ban foglaltaknak megfelelően kell az integrált vasúti társaság vállalkozó vasúti és a vasúti pályahálózat működtetését végző szervezeti egységei között elszámolni.

A Vasúti Pályakapacitás-elosztó Szervezet

67. § (1) A VPSZ egyszemélyes gazdasági társaság, kizárólagos tulajdonosa a magyar állam.

(2) A tulajdonosi jogokat az állam nevében a miniszter gyakorolja.

(3) A VPSZ működési engedélyt nem szerezhethet, illetve vasúti társaságban sem közvetlen, sem közvetett módon nem szerezhethet tulajdonrészt, továbbá vasúti társasággal és annak kapcsolatos vállalkozásával jogviszonyt - az e törvényben meghatározott feladatainak teljesítésével összefüggő jogviszonyok kivételével - csak a vasúti igazgatási szerv előzetes hozzájárulásával létesíthet.

(4) A VPSZ vezető tisztségviselője, felügyelőbizottságának tagja, vezető állású munkavállalója, valamint a díjszabási vagy kapacitáselosztási feladatait ellátó munkavállalója,

a) a vasúti igazgatási szervvel közszolgálati jogviszonyt, vasúti társasággal vagy annak kapcsolatos vállalkozásával munkaviszonyt, illetőleg munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyt nem létesíthet,

b) vasúti társaságban, vagy annak kapcsolatos vállalkozásában részesedést nem szerezhethet,

c) munkafeltételeit, hatásköreit, beszámolási kötelezettségeit olyan módon kell meghatározni, hogy a 62. § (2) bekezdése szerinti feladatok ellátásával kapcsolatos ügyekben a független döntéshozatal biztosított legyen, továbbá

d) munkaszerződésében vagy megbízási szerződésében foglalt jogait és kötelezettségeit, valamint a munkavégzésének feltételeit - független döntéshozatali eljárás keretében - úgy kell meghatározni, hogy a 62. § (2) bekezdése szerinti feladatok ellátásával összefüggő döntések meghozatala során a befolyásmentesség és az egyenlő bánásmód követelményének megfelelően járjon el.

(5) A VPSZ vezető tisztségviselőjének, felügyelőbizottsága tagjának, vezető állású munkavállalójának, valamint a díjszabási vagy kapacitáselosztási feladatait ellátó munkavállalójának közeli hozzátartozója [Ptk. 685. § *b)* pont]

a) a vasúti igazgatási szervvel közszolgálati jogviszonyt nem létesíthet,

b) vasúti társaságban vagy annak kapcsolatos vállalkozásában részesedést nem szerezhethet,

c) vasúti társaságnak, vagy annak kapcsolatos vállalkozásának vezető tisztségviselője, felügyelőbizottságának tagja vagy vezető munkavállalója nem lehet.

(6) A VPSZ vezető tisztségviselője, felügyelőbizottságának tagja, vezető állású munkavállalója, valamint a díjszabási vagy kapacitáselosztási feladatait ellátó munkavállalója köteles haladéktalanul írásban bejelenteni, ha vele vagy közeli hozzátartozójával szemben törvényben meghatározott összeférhetlenségi ok merül fel, illetve ha jogviszonyának fennállása alatt ő vagy közeli hozzátartozója összeférhetetlen helyzetbe kerül. A vezető tisztségviselőt és a felügyelőbizottság tagját a tulajdonosi jogkör gyakorlója, a vezető állású munkavállalót, és a díjszabási vagy kapacitáselosztási feladatot ellátó munkavállalót pedig a munkáltatói jogkör gyakorlója írásban köteles felszólítani az összeférhetlenség megszüntetésére. Ha az összeférhetlenség a felszólítás kézbesítésétől számított 30 napon belül nem szűnik meg, akkor a vezető tisztségviselő, a felügyelőbizottság tagja, a vezető állású munkavállaló, vagy a díjszabási vagy kapacitáselosztási feladatot ellátó munkavállaló jogviszonya e törvény erejénél fogva megszűnik.

(7) A VPSZ a nem független vasúti pályahálózat-működtető számára nyújtott szolgáltatások ellenértékékeként az általa elosztott vasúti pályahálózat-kapacitás után - a 79. § (1) bekezdésének *e)*, *g)* és *h)* pontjára is figyelemmel - kiszámlázott hálózat-hozzáférési díj, valamint elszámolt belső hálózat-hozzáférési díj [65. § (2) bekezdés *b)* pont] külön jogszabályban meghatározott hányadának megfelelő összegű megbízási díjra jogosult a vasúti pályahálózat működtetőjétől. A vasúti pályahálózat működtetője és a VPSZ közötti jogviszonyra a külön jogszabályban, illetve a Ptk. 198. §-ának (3) bekezdésében foglaltakat kell alkalmazni.

(8) A VPSZ vezető tisztségviselője, vezető állású munkavállalója, továbbá díjszabási vagy kapacitáselosztási feladatot ellátó munkavállalója feladatainak ellátása során korlátozás nélkül jogosult a VPSZ e fejezetben meghatározott feladataival összefüggő üzleti titok megismerésére. E személyek a tudomásukra jutott üzleti titkot kötelesek megőrizni.

67/A. § A 62. § (2) bekezdése szerinti feladatok ellátása során a VPSZ részére a tulajdonosi jogokat gyakorló szerv egyedi utasítást nem adhat.

XIII. Fejezet

MUNKAVÁLLALÓI JOGOK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK

68. § (1) A vasúti közlekedési tevékenység keretében a vasúti közlekedés biztonságával összefüggő munkakört betöltő munkavállaló az lehet, aki a külön jogszabályban meghatározott képesítési és egészségügyi alkalmassági követelményeknek megfelel. A vasúti járművezetői tevékenység önálló végzésének további előfeltétele a külön jogszabályban előírt járművezetői gyakorlat más vasúti járművezető felügyelete mellett történő megszerzése.

(2) Az országos, térségi vagy elővárosi vasúti közszolgáltatást végző, valamint az országos vasúti pályahálózatot működtető vasúti társaság munkavállalóját, nyugdíjasát és igényjogosult hozzátartozóikat, továbbá a külön jogszabályban meghatározott személyeket utazási kedvezmény illeti meg. Az egyes vasúti társaságok munkavállalóit megillető utazási kedvezmények kölcsönös elismerésére, elszámolásának módjára és megtérítésére az érintett vasúti társaságok megállapodása irányadó.

(3) A közforgalmú vasúti társaság munkavállalója formaruha viselésére kötelezhető.

(4) A vasutas biztosítottak az elkülönült vasútegészségügyi szervezeten (Vasútegészségügyi Szolgáltató Közhasznú Társaság, valamint MÁV Kórház és Rendelőintézet, Szolnok) és az Állami Egészségügyi Központon (Honvéd, Rendészeti és Vasútegészségügyi Központ) belül gyógyító-megelőző és teljes körű üzem-egészségügyi ellátásra jogosultak. A vasutas biztosítottak körét és a jogosultság mértékét külön jogszabály állapítja meg.

(5) Az elkülönült vasútegészségügyi szervezet munkavállalóját a (2) és (4) bekezdés alkalmazása szempontjából a közforgalmú vasúti személyszállítási tevékenységet végző, valamint az országos vasúti pályahálózatot működtető vasúti társaság munkavállalójának kell tekinteni.

(5) Az elkülönült vasútegészségügyi szervezet munkavállalóját a (2) és (4) bekezdés alkalmazása szempontjából az országos vasúti közszolgáltatást végző vasúti társaság munkavállalójának kell tekinteni.

AZ UTAZÓ VASÚTI MUNKAVÁLLALÓK JOGAI ÉS KÖTELEZETTSÉGEI

68/A. § (1) A Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (a továbbiakban: Mt.) rendelkezéseit az e törvényben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni az országhatárokon átnyúló kölcsönös átjárhatósághoz kapcsolódó szolgáltatást végző utazó vasúti munkavállalók esetében.

(2) Az e fejezetben foglalt rendelkezéseket nem kell alkalmazni az országhatárokon átnyúló helyi és térségi vasúti személyszállítás és az országhatár 15 kilométeres körzetét át nem lépő, országhatárokon átnyúló vasúti árutovábbítás, valamint a Magyar Köztársaság és a szomszédos ország határállomásai közötti szolgáltatás tekintetében.

(3) Az e fejezetben foglalt rendelkezéseket nem kell alkalmazni továbbá azon vonatok tekintetében sem, amelyek a Magyar Köztársaság területéről indulnak, a szomszédos ország területén keresztülhaladnak, majd a Magyar Köztársaság területére érkeznek vissza, amennyiben a másik ország infrastruktúráját megállás nélkül használják.

(4) Az (1)-(3) bekezdésben foglaltaktól eltérően a 68/B. § (1) bekezdését, a 68/F. § (1) bekezdését, (2) bekezdésének első mondatát, (3)-(4) bekezdéseit, valamint a 68/G. § rendelkezéseit az országhatárokon átnyúló kölcsönös átjárhatósághoz kapcsolódó szolgáltatást végző utazó vasúti munkavállalónak nem minősülő vasúti járművezető esetében is alkalmazni kell, azzal az eltéréssel, hogy a 68/F. § (2) bekezdésének első mondata esetében a vezetési idő hossza - függetlenül az éjszakai időben eltöltött munkaórák számától - a napi munkaidőn belül nem haladhatja meg a tíz órát.

(5) Az országhatárokon átnyúló kölcsönös átjárhatósághoz kapcsolódó szolgáltatást végző utazó vasúti munkavállalónak nem minősülő vasúti járművezető esetében a kollektív szerződés kimondhatja, hogy a vezetési időbe beletartozik az a kiindulási-, közbeni és fordulóállomási várakozási idő is, amikor a vasúti járművezető köteles a vasúti járművön tartózkodni, viszont nem tartozik bele a vasúti jármű üzembe helyezésének és üzemén kívül helyezésének időtartama, valamint a munkaközi szünet.

Napi pihenőidő

68/B. § (1) Az országhatárokon átnyúló kölcsönös átjárhatósághoz kapcsolódó szolgáltatást végző utazó vasúti munkavállaló esetében a lakóhelyi napi pihenőidő hossza huszonnégy órás időszakonként megszakítás nélkül legalább tizenkét óra.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott lakóhelyi napi pihenőidő hossza hétnapos időszakonként egy alkalommal megszakítás nélküli legfeljebb kilenc órára csökkenthető. Ebben az esetben a csökkentett pihenőidő és a tizenkét óra közötti különbségnek megfelelő óraszámot a következő lakóhelyi napi pihenőidőhöz kell hozzáadni. A tíz vagy annál kevesebb órára csökkentett napi pihenőidő nem ütemezhető két lakóhelyen kívüli napi pihenőidő közé.

68/C. § (1) A lakóhelyen kívüli napi pihenőidő hossza huszonnégy órás időszakonként megszakítás nélkül legalább nyolc óra.

(2) A lakóhelyen kívüli napi pihenőidőt követő következő napi pihenőidőnek lakóhelyi napi pihenőidőnek kell lennie. Kollektív szerződés rendelkezhet úgy, hogy kettő lakóhelyen kívüli napi pihenőidőt kell egy lakóhelyi napi pihenőidőnek követnie. Ebben az esetben azonban a második lakóhelyen kívüli napi pihenőidő megfelelő kompenzálásának módját és mértékét a kollektív szerződésben rögzíteni kell.

(3) A munkáltató a lakóhelyen kívüli pihenőidejét töltő utazó munkavállaló részére megfelelő kényelemmel ellátott szálláshelyet biztosít.

Munkaközi szünetek

68/D. § (1) Ha az országhatárokon átnyúló kölcsönös átjárhatósághoz kapcsolódó szolgáltatást végző vonatkísérő napi munkaideje a hat órát meghaladja, a vonatkísérő részére - a munkavégzés megszakításával - legalább harminc perc munkaközi szünetet kell biztosítani.

(2) Az országhatárokon átnyúló kölcsönös átjárhatósághoz kapcsolódó szolgáltatást végző utazó vasúti munkavállaló részére a munkaközi szünet eltöltésére olyan körülményeket kell biztosítani, hogy a munkavállaló ténylegesen kipihenhesse magát.

Heti pihenőidő

68/E. § (1) Az országhatárokon átnyúló kölcsönös átjárhatósághoz kapcsolódó szolgáltatást végző utazó vasúti munkavállalók heti pihenőidejére az Mt. 124. §-ának (1)-(4) bekezdése a (2)-(3) bekezdésekben írt eltérésekkel alkalmazandó.

(2) A 68/A. § (1) bekezdésében meghatározott munkavállalónak egy naptári évben legalább 24 alkalommal megszakítás nélküli 60 órás pihenőidőt kell biztosítani, amelybe legalább 12 alkalommal a szombatnak és a vasárnapnak is bele kell esnie.

(3) Az Mt. 124. § (5)-(10) bekezdései nem alkalmazhatók.

A vasúti járművezetőre vonatkozó rendelkezések

68/F. § (1) Vasúti jármű csak vasúti társasággal vagy a vasúti pályahálózat működtetésében szerződés alapján közreműködő szervezettel fennálló munkaviszony keretében vezethető. Az országos vasúti pályahálózathoz képest keskenyebb nyomtávú térségi vasúti pályahálózaton vasúti személyszállítást végző vasúti jármű munkavégzésre vonatkozó egyéb jogviszony keretében is vezethető.

(2) Az Mt. 128. § (1) bekezdésében meghatározott eseteket kivéve a vezetési idő hossza a teljesített napi (beosztás szerinti rendes- vagy rendkívüli) munkaidőn belül nem haladhatja meg a kilenc órát. Aki éjszakai időben legalább három órán keresztül dolgozik, vezetési ideje nem haladhatja meg a nyolc órát. Kéthetes időszakonként a vezetési idő hossza legfeljebb nyolcvan óra lehet.

(3) A vasúti járművezető köteles a munkáltatójával fennálló munkaviszonyán kívüli munkaviszonyban, vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban töltendő vezetési idejét a munkáltatóval a munkáltató által előírt gyakorisággal, ennek hiányában havonta írásban közölni. A munkáltató a vasúti járművezető nyilatkozata figyelembevételével állapítja meg a vasúti járművezető vezetési idejét.

(4) A (2) és (3) bekezdés szempontjából vezetési időnek minősül a külön jogszabályban meghatározott vasúti közlekedés biztonságával összefüggő munkakörben töltött munkaidő is.

(5) Ha a vasúti járművezető napi munkaideje meghaladja a nyolc órát, a vasúti járművezető részére - a munkavégzés megszakításával - legalább negyvenöt perc munkaközi szünetet kell biztosítani.

(6) Ha a vasúti járművezető munkaidejének hossza eléri a hat órát, de nem haladja meg a nyolc órát, a munkaközi szünetnek legalább harminc perc időtartamúnak kell lennie.

(7) A vasúti járművezető részére biztosított munkaközi szünet egy részének a munkaidő harmadik és hatodik órája közé kell esnie.

68/G. § (1) A munkáltató az Mt. 140/A. §-ában foglaltakon túl köteles a vasúti járművezető vezetési idejét feltüntető nyilvántartást vezetni, és a munkaidővel kapcsolatos adatokat az ellenőrzésre jogosult hatóság rendelkezésére bocsátani.

(2) A munkáltató köteles a nyilvántartást az adatok bejegyzésének napjától számított legalább három évig megőrizni.

68/H. § (1) A vasúti társaság, illetve a külön jogszabályban meghatározott kedvezményre jogosultak munkáltatója (e § alkalmazásában a továbbiakban: munkáltató) jogosult a 68. § (2) bekezdése szerinti utazási kedvezményre (a

továbbiakban: utazási kedvezmény) külön jogszabály alapján jogosult munkavállalója, köztisztviselője, közalkalmazottja igényjogosult hozzátartozójának (4) bekezdésben meghatározott adatait kezelni.

(2) A munkáltató az utazási kedvezményre jogosult (4) bekezdésben meghatározott adatait az országos, térségi vagy elővárosi vasúti közszolgáltatást végző vasúti társaság részére továbbítja.

(3) Az utazási kedvezményt biztosító országos, térségi vagy elővárosi vasúti közszolgáltatást végző vasúti társaság jogosult az utazási kedvezményre jogosult munkavállaló, köztisztviselő, közalkalmazott, nyugdíjas, valamint ezek igényjogosult hozzátartozója (4) bekezdésben meghatározott adatainak a kezelésére.

(4) Az adatkezelés a következő adatokra terjed ki:

a) a jogosult személyazonosító adatai (név, születési név, születési hely és idő),

b) a jogosult lakhelye vagy tartózkodási helye, valamint levelezési címe,

c) a munkaviszony, közszolgálati, közalkalmazotti jogviszony, szakmai gyakorlat kezdete, illetve vége,

d) nyugdíjas esetén a saját jogú, illetve hozzátartozói nyugellátás, valamint egyéb nyugdíjszerű társadalombiztosítási ellátás ténye és megállapításának kezdő időpontja, illetve megszűnésének időpontja.

(5) Az adatkezelésre e § alapján jogosult (a továbbiakban: adatkezelő) a (4) bekezdésben meghatározott adatokat az utazási kedvezmény biztosítása, a kedvezmény igénybevételére jogosító igazolvány kiállítása, az igazolványokról vezetett nyilvántartás vezetése érdekében kezeli.

(6) Az adatkezelő a (4) bekezdésben meghatározott adatokat addig az időpontig tartja nyilván, amíg az utazási kedvezményre jogosultság fennáll.

(7) Az adatkezelő biztosítja az adatok védelmét vétkes vagy szándékos megsemmisítéssel, megsemmisüléssel, megváltoztatással, nyilvánosságra kerüléssel szemben, továbbá azt, hogy azokhoz jogosulatlan személy ne férjen hozzá.

(8) Az adatkezelő a kezelt adatokat személyazonosító adatok nélkül statisztikai célokra felhasználhatja, azokból statisztikai célra adatot szolgáltathat.

XIV. Fejezet

A VASÚTI KÖZLEKEDÉS IGAZGATÁSA

A VASÚTI IGAZGATÁSI SZERV FELADATAI

69. § (1) A vasúti igazgatási szerv határozatai és végzései ellen közigazgatási eljárás keretében fellebbezésnek nincs helye, azokat felügyeleti jogkörben megváltoztatni vagy megsemmisíteni nem lehet.

(2) A vasúti igazgatási szerv részére a piac felügyeletével kapcsolatos tevékenységéért az országos működési engedéllyel rendelkező vasúti társaságok felügyeleti díjat kötelesek fizetni, amelynek mértéke a fizetésre kötelezett által az előző évben belföldön fizetett hálózat-hozzáférési díj, valamint elszámolt belső hálózat-hozzáférési díj 0,4%-a. A felügyeleti díj mértéke az éves költségvetési törvényben - a vasúti igazgatási szerv részére az éves költségvetési törvényben megállapított támogatási előirányzat mértékének figyelembevételével - a szükséghez képest módosításra kerülhet. Előző évi fizetett pályahasználati díj, illetve pályahálózat-hozzáférési díj hiányában a felügyeleti díjat a tárgyidőszakban ténylegesen fizetett pályahálózat-hozzáférési díjak alapján kell megfizetni. A felügyeleti díj megfizetésének módját és feltételeit a miniszter rendeletben állapítja meg.

(3) A vasúti igazgatási szerv kérelemre induló eljárásáért a kérelmezőnek igazgatási-szolgáltatási díjat kell fizetni. Az igazgatási-szolgáltatási díjak körét és mértékét, és a díjak fizetésére vonatkozó egyéb rendelkezéseket a miniszter - az államháztartásért felelős miniszterrel egyetértésben - rendeletben állapítja meg.

70. §

71. § (1) A vasúti igazgatási szerv vasúti igazgatási feladatot ellátó köztisztviselője a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény (a továbbiakban: Ktv.) szerinti összeférhetlenségi szabályokban foglaltakon túl, nem létesíthet munkaviszonyt vagy munkavégzéssel járó egyéb jogviszonyt vasúti társasággal.

(2) A vasúti igazgatási szerv vasúti igazgatási feladatot ellátó köztisztviselője az öröklés kivételével vasúti társaságokban tulajdoni részesedést nem szerezhet.

(3) A vasúti igazgatási szerv vasúti igazgatási feladatot ellátó köztisztviselője kinevezésekor nyilatkozik a munkáltatói jogkör gyakorlójának a (2) bekezdésben foglalt rendelkezések teljesüléséről. A vasúti igazgatási szerv vasúti igazgatási feladatot ellátó köztisztviselője kinevezése előtt vagy öröklés útján szerzett tulajdoni részesedését a kinevezésétől, illetve a szerzéstől számított három hónapon belül köteles elidegeníteni.

(4) A (3) bekezdésben foglalt kötelezettsége teljesítéséig a vasúti igazgatási szerv vasúti igazgatási feladatot ellátó köztisztviselője nem vehet részt olyan döntés előkészítésében és meghozatalában, amely az összeférhetlenségi okkal érintett társaságra vonatkozik.

72. §

73. § (1) A vasúti igazgatási szerv feladat- és hatáskörébe tartozik:

- a) döntés a 77. § szerinti jogvitás ügyekben,
- b) működési engedély, illetve ideiglenes működési engedély kiadása, módosítása, felfüggesztése, visszavonása, a működési engedély (ideiglenes működési engedély) feltételei fennálltának ellenőrzése,
- c) a vasúti közlekedési piac felügyelete,
- d) a vasúti pályahálózat-kapacitás elosztási folyamatának, és a vasúti pályahálózathoz való nyílt hozzáférésre jogosult, valamint a vasúti pályahálózat működtetője között a Hálózati Üzletszabályzatban foglaltak szerinti kedvezmények biztosítására vonatkozó tárgyalások felügyelete,
- e) az 57. § szerinti keretmegállapodások jóváhagyása,
- f) integrált vasúti társaság 66. § (1) bekezdése szerinti belső megállapodásának jóváhagyása, az abban foglaltak ellenőrzése, illetőleg annak megsértése esetén bírság alkalmazása,
- g) a 37. § szerinti számviteli elkülönítés teljesítésének ellenőrzése,
- h) a térségi és az elővárosi pályahálózat kijelölése, valamint - ha e törvény eltérően nem rendelkezik - a vasúti pályahálózat működtetője, a hozzáférésre jogosult vagy a VPSZ kérelme alapján döntés vasúti pályák nyílt hozzáférésűvé, illetve nyílt hozzáférés alól mentessé történő minősítéséről,
- i) a vasúti társaság személyszállítási és áru fuvarozási üzletszabályzatának jóváhagyása,
- j) a vasúti közlekedési piac fejlődésének nyomon követése, elemzése és értékelése,
- k) nyilvántartás vezetése a működési engedélyekről,
- l) mindazon feladatok ellátása, amelyeket jogszabály a feladatkörébe utal,
- m) külön jogszabályban meghatározott adatgyűjtési, adatszolgáltatási feladatok ellátása, továbbá
- n) a miniszter részére a vasúti közlekedési alágazatra vonatkozó, a miniszter által előírt adatszolgáltatások teljesítése.

(2) A vasúti igazgatási szerv információt cserélhet a más EGT-államokban működő nemzeti szabályozó szervezetekkel, az Európai Bizottsággal és az Európai Vasúti Ügynökséggel a tevékenységéről, a döntéshozatali elveiről és gyakorlatáról, abból a célból, hogy a vasúti szabályozás döntéshozatali elvei az EGT-n belül összehangolhatók legyenek.

74. § (1) A vasúti igazgatási szerv eljárására a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) rendelkezéseit az e §-ban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) A vasúti igazgatási szerv feladat- és hatáskörébe tartozó ügyek intézésének határideje 60 nap. A határidő a 77-79. §-ok szerinti jogvitás eljárásban nem hosszabbítható meg.

(3) A vasúti igazgatási szervnek a 73. § (1) bekezdés a) és d) pontjaiban meghatározott tárgykörökben hozott határozatával szemben újrafelvételi kérelem nem nyújtható be.

(4)

(5) A bíróság a vasúti igazgatási szerv jogerős határozatát megváltoztathatja.

(6) A vasúti igazgatási szerv - a Ket. 81. §-ának (8) bekezdése szerint - nyilvánosan közzéteszi a 73. § (1) bekezdésének a)-h) pontjai szerinti eljárásokban az ügy érdemében hozott határozatait azzal, hogy a közzététel kiterjed a Hálózati Üzletszabályzat, a keretmegállapodás, a belső megállapodás, valamint az üzemi menetrend szövegére is. A közzétett határozat nem tartalmazhatja az érdekeltek által előzetesen - kellő indokkal - üzleti titoknak minősített adatokat.

(7) A vasúti igazgatási szerv jogosult a működési engedélyben meghatározott tevékenységekre vonatkozó iratokról másolatot, kivonatot készíteni, feladatai ellátásához a vasúti társaságtól - külön jogszabályban meghatározott módon - eseti és rendszeres információkat kérni, amelyeket köteles zártan kezelni, kivéve, ha az információk, adatok nyilvánosságra hozatalát jogszabály írja elő.

A piac felügyelete

75. § (1) A vasúti igazgatási szerv a vasúti közlekedési piac zavartalan, eredményes működésének, a piaci szereplők érdekei védelmének, a tisztességes és hatékony piaci verseny fenntartásának elősegítése, illetve a versenykorlátozó magatartás tanúsítására lehetőséget adó helyzetek kiküszöbölése érdekében hatósági jogkörében felügyeleti ellenőrzési tevékenységet végez.

(2) A vasúti igazgatási szerv a piac felügyeletével kapcsolatos tevékenysége során figyelemmel kíséri a vasúti közlekedési piac működését, az arra vonatkozó jogszabályokban, a vasúti igazgatási szerv határozataiban, valamint a Hálózati Üzletszabályzatban foglaltak megtartását, és arról elemzést készít.

(3) A vasúti igazgatási szerv a (2) bekezdés szerinti tevékenysége során szakértőt vehet igénybe. A szakértőre, a vasúti igazgatási szerv köztisztviselőjére vonatkozó összeférhetlenségi szabályokat kell alkalmazni.

(4) A vasúti igazgatási szerv a vasúti társaságokat, a VPSZ-t és a fejlesztési közreműködőt a piac felügyeletével kapcsolatos tevékenység ellátásához szükséges információk, adatok szolgáltatására kötelezheti.

(5) A vasúti igazgatási szerv felügyeleti és ellenőrzési terv alapján és azon kívül is hivatalból vagy kérelemre folytat felügyeleti tevékenységet.

76. § (1) Ha a vasúti igazgatási szerv a piac felügyelete során észleli a működési engedélyhez kötött tevékenység végzésével, a vasúti pályahálózathoz való nyílt hozzáféréssel, illetve a számviteli elkülönítéssel és a keresztfinanszírozás tilalmával kapcsolatosan e törvényben, külön jogszabályban, a vasúti igazgatási szerv határozatában, valamint a Hálózati Üzletszabályzatban meghatározott valamely kötelezettség megsértését, a jogsértés tényét határozatban állapítja meg, és jogosult

- a) a jogsértőt kötelezni az eljárás költségeinek megtérítésére,
- b) külön jogszabályban foglaltak alapján bírságot kiszabni,
- c) a tevékenység végzésének feltételeit megállapítani,
- d) a jogsértő magatartás folytatását megtiltani.

(2) A kötelezettségek súlyos és ismétlődő megszegése esetén - amennyiben az (1) bekezdésben meghatározott egyéb jogkövetkezmények nem vezettek eredményre - a vasúti igazgatási szerv felfüggesztheti, vagy visszavonhatja a működési engedélyt.

Jogvítás eljárás

77. § (1) Az 53. § szerint nyílt hozzáférésre jogosult szervezet vagy a nem független vasúti pályahálózat-működtető a vasúti igazgatási szervnél jogvitát kezdeményezhet, amennyiben álláspontja szerint:

a) a vasúti pályahálózat működtetője vagy a VPSZ megsértette a Hálózati Üzletszabályzatban megállapított valamely kötelezettségét,

b) a Hálózati Üzletszabályzat valamely rendelkezése ellentétes a megkülönböztetéstől mentes eljárás követelményével,

c) a Díjképzési Módszertan ellentétes az e törvényben, illetőleg a külön jogszabályban foglaltakkal,

d) a Díjszámítási Dokumentum vagy a Hálózati Üzletszabályzatban szereplő díjak, kedvezmények és felárak nem az e törvényben, illetve a külön jogszabályban foglaltaknak megfelelően kerültek meghatározásra, vagy a Hálózati Üzletszabályzatban nem a Díjszámítási Dokumentumban meghatározott díjak szerepelnek,

e) a vasúti pályahálózat-kapacitás elosztására vonatkozó eljárás során eljárási szabálysértés történt, vagy annak eredménye jogszabálysértő, illetve ellentétes a Hálózati Üzletszabályzatban foglaltakkal,

f) a vasúti pályahálózat-kapacitás biztosítására vonatkozó eseti igénybejelentés elintézése során eljárási szabálysértés történt, vagy annak eredménye jogszabálysértő, illetve ellentétes a Hálózati Üzletszabályzatban foglaltakkal,

g) valamely szerződő fél megsértette a pályahálózathoz való nyílt hozzáférés tárgyában kötött szerződést, vagy a menetvonal igénybevételeért fizetendő hálózat-hozzáférési díj mértéke jogszabálysértően, illetve a Hálózati Üzletszabályzatba ütköző módon került megállapításra.

(2) Az (1) bekezdés a)-d) és f)-g) pontjai szerinti esetekben a kérelmet a jogsértésről való tudomásszerzést követő 15 napon belül, de legkésőbb a jogsértés megtörténtétől számított három hónapon belül lehet előterjeszteni. Az e) pont szerinti kérelmet az üzemi menetrendtervezet külön jogszabály szerinti közzétételét követő 15 napon belül lehet előterjeszteni.

(3) A kérelemben a Ket. 35. §-ának (1) bekezdésében foglaltakon túl, meg kell jelölni

a) az eljárás lehetséges érdekeltjeinek a kérelmező által ismert nevét és székhelyét,

b) az ügy tárgyát,

c) az eljárásra okot adó esemény időpontját, illetőleg az eseményről való tudomásszerzés időpontját,

d) a kért intézkedéseket, azok indokolásával együtt.

(4) A kérelemhez csatolni kell a kérelmező rendelkezésére álló, az ügy elbírálása szempontjából lényeges bizonyítékokat és egyéb dokumentumokat, valamint az igazgatási szolgáltatási díj megfizetésének igazolását.

(5) A vasúti igazgatási szervnek a jogvita elbírálására nincs hatásköre, ha a kérelem előterjesztését megelőzően az előterjesztett ügyben polgári pert indítottak.

(6) Ha a vasúti igazgatási szerv elé terjesztett ügyben a 77-79. § szerinti eljárást kezdeményeztek, ugyanabban az ügyben utóbb közvetlenül nem lehet bírósághoz fordulni.

78. § (1) A jogvita eljárást kezdeményező ügyfél a kérelemben a 77. § (3)-(4) bekezdésén túl bizonyítási indítványt is előterjeszhet.

(2) Amennyiben a vasúti igazgatási szerv a bizonyítási indítványnak helyt ad, lefolytatja az annak megfelelő bizonyítást. Amennyiben a bizonyítást mellőzi, az érdemi határozatában a mellőzés okait köteles külön megindokolni. A bizonyítás sikertelenségét a bizonyítást kérő fél terhére kell értékelni.

(3) A vasúti igazgatási szerv indítványra vagy hivatalból a vasúti pályahálózat-kapacitás elosztása által érintett valamennyi szervezetet adatok, információk (beleértve az üzleti titkot is) becsatolására kötelezheti. Amennyiben valamely adat vagy információ becsatolása bizonyítási indítványhoz kapcsolódik, és a kötelezett fél azt nem, vagy nem megfelelően csatolja be, úgy a bizonyítás sikertelenségét a bizonyítást kérő fél terhére értékelni nem lehet. Ebben az esetben a vasúti igazgatási szerv a rendelkezésre álló bizonyítékok mérlegelésével dönt.

(4) Amennyiben az ügyfél az eljárást, így különösen a bizonyítást rosszhiszemű magatartásával akadályozza, a vasúti igazgatási szerv bírságot alkalmazhat vele szemben.

79. § (1) A vasúti igazgatási szerv a jogvita ügyben hozott határozatában

a) elutasítja az alaptalan kérelmet,

b) megállapítja a jogsértés megtörténtét,

c) kötelezi a jogsértés okozóját a jogszabálynak megfelelő magatartás tanúsítására,

d) a jövőre nézve módosítja a Hálózati Üzletszabályzat jogszabályba ütköző rendelkezését,

e) a 77. § (1) bekezdés *c)* pontja szerinti jogvita esetén elrendelheti a Díjszabási Módszertan módosítását, és a módosított Díjszabási Módszertan alapján új Díjszámítási Dokumentum készítését, valamint annak megfelelő díjszabási rendszer Hálózati Üzletszabályzatban való meghirdetését,

f) a jogsértőt kötelezi az eljárással kapcsolatban felmerült költségek viselésére,

g) a 77. § (1) bekezdés *d)* pontja szerinti jogvita esetén elrendelheti új Díjszámítási Dokumentum készítését, valamint annak megfelelő díjszabási rendszer Hálózati Üzletszabályzatban való meghirdetését,

h) a pályahálózat-működtető részére fizetendő (elszámolandó) díjakkal kapcsolatos jogvita esetén megtiltja a jogszerűtlen ellenérték további alkalmazását, egyidejűleg megállapítja a jogszerű ellenértéket és kötelezheti a vasúti társaságot a jogszerű ellenérték alkalmazására.

(2) A vasúti igazgatási szerv az (1) bekezdésben meghatározott jogkövetkezmények közül egyidejűleg többet is alkalmazhat.

(3) Ha a vasúti igazgatási szerv az eljárás során más jogszabály megsértésére utaló körülményt észlel, köteles azt a hatáskörrel rendelkező hatóságnak, így különösen a versenyhatóságnak jelezni.

(4) Amennyiben megállapítható, hogy e törvény szabályainak megszegése miatt ideiglenes intézkedés hiányában súlyos, másként el nem hárítható jog-, illetve érdeksérelem következne be, vagy ennek veszélye áll fenn, és az intézkedés miatti hátrány nem haladja meg az intézkedéssel elérhető előnyöket, a vasúti igazgatási szerv a folyamatban lévő ügyben - kérelemre vagy hivatalból - végzéssel elrendelt ideiglenes intézkedésként

a) megállapíthatja a vasúti pályahálózat-kapacitás - a hozzáférésre jogosult ügyfél részére történő - biztosításának feltételeit,

b) megtilthatja a jogsértő magatartás tanúsítását.

(5) A vasúti igazgatási szerv ideiglenes intézkedés tárgyában hozott végzése elleni bírósági felülvizsgálat iránti kérelem előterjesztésének a végzés közlésétől számított 15 napon belül van helye. A kérelem tárgyában a bíróság 15 napon belül határoz.

A KÖZLEKEDÉSI HATÓSÁG FELADATAI

A közlekedési hatóság feladat- és hatásköre

80. § (1)-(3)

(4) A közlekedési hatóság feladat- és hatáskörébe tartozik:

a) a műszaki engedély (10. §) kiadása,

b) a vasútbiztonsági tanúsítvány (kiegészítő tanúsítvány) és a vasútbiztonsági engedély (33-35. §-ok) kiállítása, meghosszabbítása, módosítása és visszavonása, valamint az abban foglalt feltételek teljesítésének ellenőrzése,

c) a képzési engedély kiadása, az alapképzés és az időszakos oktatás ellenőrzése, az alapvizsga és az időszakos vizsga lefolytatása, továbbá annak ellenőrzése, hogy a vasúti közlekedés biztonságával összefüggő tevékenységet végző munkavállaló a jogszabályban előírt alapvizsgálattal és időszakos vizsgálattal rendelkezik-e,

d) a vasúti pálya, az üzemi létesítmények, a vasúti járművek, valamint a vasúti közlekedéssel összefüggő tevékenységek ellenőrzése abból a szempontból, hogy megfelelnek-e a jogszabályok előírásainak és a hatósági engedélyekben foglaltaknak (a továbbiakban: felügyeleti tevékenység),

e) vasúti járművek és vasúti járműre szerelt vasútüzemi célt szolgáló kazánok és nyomástartó edények hatósági jelzésének kiadása,

f) vasúti járművek, valamint a vasúti pályák nyilvántartásának külön jogszabályban meghatározottak szerinti vezetése,

g) a nemzeti vasútbiztonsági szabályok érvényesülésének figyelemmel kísérése, azok módosítására vonatkozó javaslat kidolgozása, és a módosítással kapcsolatban az érdekeltekkel - ideértve a vasúti társaságokat, a gyártókat és karbantartókat, valamint a felhasználók és a vasúti dolgozók képviselőit is - való egyeztetés lefolytatása,

h) az (5) bekezdés szerinti éves jelentés elkészítése,

i) a tanúsítvány (kiegészítő tanúsítvány) megszerzéséhez szükséges tudnivalókról ingyenesen hozzáférhető - külön jogszabály szerinti tartalommal összeállított - útmutató készítése,

j) együttműködés és információcsere a más EGT-államokban működő vasútbiztonsági hatóságokkal, továbbá

k) mindazon feladatok ellátása, amelyeket jogszabály a feladatkörébe utal,

l) az utazó vasúti munkavállalók jogaira és kötelezettségeire vonatkozó rendelkezések [68/A-68/G. §] betartásának ellenőrzése, amely nem érinti a munkaügyi hatóságnak a rá irányadó külön jogszabályban foglalt ellenőrzési hatáskörét.

(5) A közlekedési hatóság minden év szeptember 30-áig a vasútbiztonsági hatósági feladat- és hatáskörében végzett tevékenységéről külön jogszabályban meghatározott tartalommal készített éves jelentését megküldi az Európai Vasúti Ügynökségnek, és azt egyidejűleg honlapján is közzéteszi.

(6) A közlekedési hatóság kérelemre induló eljárásáért - külön jogszabályban meghatározott - igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni.

(7) A közlekedési hatóság vasúti pályával és vasúti üzemi létesítménnyel kapcsolatos eljárásában ügyfélnek minősül a vasúti pálya vagy vasúti létesítmény építése, korszerűsítése, átalakítása és megszüntetése által területigénybevétellel érintett, vagy a vasúti pálya, illetve vasúti létesítménnyel szomszédos, továbbá a megvalósult vasúti pálya, illetve vasúti létesítmény környezetvédelmi hatástanulmányában, ennek hiányában a műszaki tervdokumentációjában igazolt hatásterületen lévő ingatlan tulajdonosa, illetve az ezen ingatlan vonatkozásában a használat jogát biztosító dologi joggal rendelkező személy.

(8) A közlekedési hatóság a (4) bekezdés a) és b) pontjában meghatározott engedélyezési eljárásokban a hiányosan benyújtott kérelemmel kapcsolatos - a tartalmi és formai követelményekre vonatkozó - részletes hiánypótlási felhívást a kérelem beérkezésétől számított 30 napon belül adja ki.

(9) A közlekedési hatóság ügyintézési határideje a kérelemre indult, (4) bekezdés a) és b) pontjában meghatározott engedélyezési eljárásokban 90 nap. Az eljárás megindításáról az ügyfeleket és az érdekelteket a közlekedési hatóság a kérelem beérkezésétől számított 15 napon belül értesíti. A vasúti szakhatósági eljárás ügyintézési határideje 30 nap.

(10) A közlekedési hatóság központi szerve által első fokon hozott döntés ellen fellebbezésnek nincs helye. Az ügyfél, valamint a kifejezetten rávonatkozó rendelkezés tekintetében ez eljárás egyéb résztvevője a határozat és az önálló jogorvoslattal megtámadható végzés bírósági felülvizsgálatát annak kézbesítésétől számított 30 napon belül kezdeményezheti.

(11) Az országos, térségi, elővárosi és helyi vasúti pályahálózatba tartozó vasúti pálya és tartozékai, valamint vasúti üzemi létesítmény engedélyezésével kapcsolatos jogerős határozattal szemben újrafelvételi kérelem nem nyújtható be.

(12) A közlekedési hatóság a vasútbiztonság körébe tartozó feladatait nem ruházhatja át, és annak elvégzésére más szervezetet - közigazgatási szerv kivételével - nem kérhet fel.

A hatósági ellenőrzés, igazgatási bírság

81. § (1) A közlekedési hatóság a vasúti pályák, az üzemi létesítmények és a vasúti járművek üzem- és forgalombiztos állapotát, valamint az időszakos vizsgálatok és a szükséges javítás elvégzését ellenőrzi. A vasúti társaság köteles a szabad ellenőrzés valamennyi feltételét biztosítani, különösen a lényeges dokumentumokhoz, létesítményekhez, berendezésekhez és felszerelésekhez való korlátozás nélküli hozzáférést. Ha a közlekedési hatóság az ellenőrzés során mulasztást állapít meg,

a) az üzemmentartót a vizsgálat vagy a javítás elvégzésére utasítja, és

b) az üzemmentartóval szemben bírságot szabhat ki.

(2) Ha a mulasztás az élet- és vagyonbiztonságot veszélyezteti, a közlekedési hatóság a vasúti pálya üzemének megszüntetését, a vizsgált jármű forgalomból való kivonását, vagy a vasúti személyzet munkavégzésének felfüggesztését rendeli el.

(3) A közlekedési hatóság a vasúti pályának, a vasúti járműnek vagy a vasúti járműre szerelt nyomástartó edénynek engedély nélküli vagy az engedélyben foglaltaktól eltérő létesítése, gyártása, átalakítása, bontása, illetve használata esetén

a) az üzemtartóval szemben bírságot szabhat ki, és

b) a vasúti pálya, a vasúti jármű, illetve a vasúti járműre szerelt nyomástartó edény átalakítását, vagy a (4) bekezdés szerinti esetben lebontását, gyártásának vagy üzemeltetésének a megszüntetését, forgalomból való kivonását rendeli el.

(4) Engedély nélkül vagy engedélytől eltérő módon létesített, átalakított vasúti pálya, vasúti jármű, illetve nyomástartó edény lebontását, gyártásának, átalakításának vagy üzemeltetésének a megszüntetését, forgalomból való kivonását a közlekedési hatóság akkor rendeli el, ha azok fennmaradása az élet- és vagyonbiztonságot, illetve az emberi környezetet és a természeti értékeket veszélyezteti, és a veszély megfelelő átalakítással sem szüntethető meg.

(5) A műszaki engedélyhez kötött tevékenységekre vonatkozó rendelkezések megsértőit a közlekedési hatóság bírság megfizetésére kötelezheti.

(6) Az utazó vasúti munkavállalók jogaira és kötelezettségeire vonatkozó rendelkezések megsértőit a közlekedési hatóság bírság megfizetésére kötelezheti.

(7) Ha a közlekedési hatóság a vasúti közlekedés biztonságával összefüggő munkakört betöltő munkavállalók képzésére és vizsgáztatására vonatkozó rendelkezések megsértését állapítja meg,

a) a képzési engedélyt vagy az időszakos oktatásra vonatkozó regisztrációt

aa) teljes egészében, vagy

ab) egyes munkakörökre vonatkozóan, vagy

ac) egyes képzési helyek vonatkozásában

felfüggesztheti vagy visszavonhatja,

b) a képzőszervezettel vagy a vasúti társasággal szemben bírságot szabhat ki, és

c) a vizsgabiztost és a vasútszakmai oktatót a tevékenységétől meghatározott időre eltilthatja.

(8) Ha a közlekedési hatóság a vasúti közlekedés biztonságával összefüggő munkakört betöltő munkavállalók képesítésére vonatkozó rendelkezések megsértését állapítja meg,

a) a munkavállaló e munkakörben történő további munkavégzését megtiltja, és

b) a munkáltatóval szemben bírságot szabhat ki.

(9) Ha a közlekedési hatóság a tanúsítvánnyal (kiegészítő tanúsítvánnyal) vagy engedéllyel kapcsolatos jogszabályi rendelkezés megsértését állapítja meg,

a) a tanúsítvány (kiegészítő tanúsítvány) vagy engedély hiányában, illetve az abban előírt feltételektől eltérően végzett vasúti közlekedési tevékenység végzését megtiltja, és

b) a vasúti társasággal szemben bírságot szabhat ki.

(10) Ha a közlekedési hatóság veszélyes áru vasúti fuvarozására vonatkozó jogszabályi előírás megsértését állapítja meg,

a) elrendeli a környezetszennyezés, illetve egyéb veszély elhárítása érdekében szükséges intézkedések megtételét, a veszélyes árut fuvarozó vasúti társaság költségére, és

b) a veszélyes áru feladójával, illetve a veszélyes árut fuvarozó vasúti társasággal szemben bírságot szabhat ki.

(11) A közlekedési hatóság az e § alapján mérlegelési jogkörben hozott döntése során figyelembe veszi:

a) a jogsértés súlyát, a vasúti közlekedés biztonságára gyakorolt hatását,

b) a jogsértő állapot fennállásának időtartamát,

c) a jogsértő magatartás felróhatóságát,

d) a korábbi jogsértő magatartást, valamint

e) a jogsértő állapot megszüntetésére hozott intézkedéseket segítő magatartást, illetőleg a jogsértő állapot megszüntetésére tett, a közlekedési hatóság eljárását megelőző, attól független tevékenységet.

(12) Az e § szerinti bírság (a továbbiakban: vasúti bírság) a cselekmény elkövetésétől számított három éven belül szabható ki. Folyamatos cselekmény, illetve jogsértő állapot fenntartása esetén e határidő a cselekmény befejezésekor, illetve az állapot megszüntetésekor kezdődik. A vasúti bírság ismételten is kiszabható.

(13) A beszedett vasúti bírság a közlekedési hatóságot illeti.

(14) A közlekedési hatóság a VPSZ-t a vasúti közlekedés biztonságával kapcsolatos tevékenységének ellátásához szükséges információk, adatok szolgáltatására kötelezheti.

ADATVÉDELEM, ADATKEZELÉS

82. § (1) A közlekedési hatóság jogosult

a) a külön jogszabály szerint közlekedési hatósági vizsgáláshoz kötött vasúti munkakört betöltő vasúti munkavállalók személyazonosító adatait és büntetett előéletére vonatkozó különleges adatokat,

b) a külön jogszabályban meghatározott munkakört betöltő vasúti munkavállalók személyazonosító adatait, a munkakör betöltéséhez szükséges egészségügyi alkalmasságra vonatkozó adatokat,

c) a vasúti közlekedési tevékenység végzésével összefüggésben a vasúti társaság ügyvezetését, valamint a vasúti közlekedési tevékenység szakmai irányítását ellátó személy személyazonosító adatait és büntetett előéletére vonatkozó különleges adatokat,

d) a műszaki engedélyek kiadásának, valamint a 80. § (5) bekezdésében meghatározott éves jelentés alapjául szolgáló adatokat

kezelni, továbbá a vizsgaeredményeket, alkalmassági minősítéseket, képzéseket - ezek hitelességének utólagos igazolása céljából - nyilvántartani.

(2) A közlekedési hatóság személyes adatokat a vasúti közlekedés zavartalanságának biztosítása, a vasúti közlekedés biztonságának folyamatos fenntartása, valamint a 80. § (4) bekezdésének *c), h) és j)* pontjaiban meghatározott feladatok ellátása érdekében kezeli.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott különleges adatokat a közlekedési hatóság a vasútbiztonsági követelmények érvényesítése céljából a munkavégzésre való alkalmasság megállapítása, a vasúti közlekedés biztonságának folyamatos fenntartása, valamint a 80. § (4) bekezdésének *c), h) és j)* pontjaiban meghatározott feladatok ellátása érdekében kezeli.

(4) Az (1) bekezdésben meghatározott adatokat a közlekedési hatóság addig az időpontig tartja nyilván, amíg

a) az (1) bekezdés a) és b) pontjában meghatározott esetben az érintett természetes személy a közlekedési hatósági vizsgáláshoz kötött, vagy külön jogszabályban meghatározott munkakört betölti,

b) az (1) bekezdés c) pontjában meghatározott esetben az érintett természetes személy a vasúti társaság ügyvezetését, valamint a vasúti közlekedési tevékenység szakmai irányítását ellátja.

(5) A közlekedési hatóság mint adatkezelő szerv biztosítja az adatok védelmét a véletlen vagy szándékos megsemmisítéssel, megsemmisüléssel, megváltoztatással, nyilvánosságra kerüléssel szemben, továbbá azt, hogy azokhoz jogosulatlan személy ne férjen hozzá.

(6) E törvény felhatalmazása alapján az adatkezelésre jogosult szerv (közlekedési hatóság) a kezelt adatokat személyazonosító adatok nélkül statisztikai célokra felhasználhatja, azokból statisztikai célra adatot szolgáltatathat.

(7) Az (1) bekezdésben meghatározott adatok a rendőrségnek, az ügyészségnek, a bíróságnak, az igazságügyi szakértőnek bűnüldözés és bűnmegelőzés, illetve bírósági eljárás lefolytatása céljából továbbíthatók.

(8) A vasúti igazgatási szerv a működési engedéllyel kapcsolatos eljárásával összefüggésben, az üzleti jóhírnév vizsgálata körében jogosult a működési engedélyt kérelmező szervezet, illetve a vasúti társaság ügyvezetését ellátó személy büntetett előéletére vonatkozó különleges adatokat kezelni.

(9) A vasúti vizsgaközpont a 36. § (4) bekezdésben meghatározott feladatának ellátása érdekében jogosult az alapvizsgára és időszakos vizsgára jelentkező személyek személyazonosító adatainak, valamint vizsgaeredményeinek kezelésére. Ezen adatkezelésre a (4)-(7) bekezdésben foglaltakat kell megfelelően alkalmazni.

(10) A közlekedési hatóság vezetője az államtitokról és a szolgálati titokról szóló törvény tekintetében minősítésre jogosultnak minősül.

EGYÜTTMŰKÖDÉS A GAZDASÁGI VERSENYHIVATALLAL

83. § (1) A vasúti igazgatási szerv és a Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban: versenyhatóság) a vasúti közlekedési piacon folyó versenyt érintő kérdésekben a verseny védelmének következetes érvényre juttatása, illetve az egységes jogalkalmazás előmozdítása érdekében szorosan együttműködik, így különösen

a) a 77. § (1) bekezdés b)-d) pontjai szerinti jogvitás ügy,

b) a vasúti közlekedési piac felügyelete,

c) integrált vasúti társaság belső megállapodásának jóváhagyása,

d) a vasúti pályahálózat-kapacitás elosztásának, illetve a Hálózati Üzletszabályzat szerinti kedvezmények biztosítására vonatkozó tárgyalások felügyelete során.

(2) A vasúti igazgatási szerv és a versenyhatóság az együttműködés során köteles biztosítani, hogy eljárásaik az adatvédelemre vonatkozó jogszabályokkal összhangban legyenek, illetve az üzleti titokhoz fűződő érdekek ne sérüljenek. Ennek keretében az adatot a másik hatóságnak átadó hatóság értesíti az adatszolgáltatót az adatok átadásáról. Az átvevő hatóság biztosítja, hogy a részére átadott adatok legalább olyan védelemben részesüljenek, mint amilyen védelemben az átadó hatóságnál részesültek.

(3) A vasúti igazgatási szerv az (1) bekezdés *a)-d)* pontjaiban meghatározott eljárása során a versenyhatóság szakmai álláspontját kiemelten figyelembe veszi, amennyiben attól eltér, annak indokairól a versenyhatóságot és az ügyfelet tájékoztatja.

(4) A vasúti igazgatási szerv, valamint a versenyhatóság az együttműködésük részleteit rögzítik, évente felülvizsgálják, és a nyilvánosság számára hozzáférhetővé teszik, ideértve az együttműködés eredményeként létrehozott módszertanokat is.

ÜZLETI TITOK

84. § (1) Amennyiben az ügyfél a Ket. 68. §-ának (3) bekezdése alapján az üzleti titok védelmére hivatkozással kéri az ellenérdekű fél iratbetekintési jogának kizárását, korlátozását, olyan iratváltozatot is köteles készíteni, amely nem tartalmaz üzleti titkot.

(2) Nem minősíthető üzleti titokká olyan adat, vagy annak bármilyen szempont szerinti feldolgozása, amely adat nyilvánosságra hozatalára az ügyfelet jogszabály kötelezi.

(3) Amennyiben az eljárásban részt vevő ügyfél jogérvényesítése érdekében indokolt, a vasúti igazgatási szerv felszólíthatja az üzleti titokkal rendelkező ügyfelet az üzleti titok minősítés azonnali hatállyal történő megszüntetésére. Amennyiben az üzleti titokkal rendelkező ügyfél az üzleti titok minősítést nem oldja fel, és ezzel az ügy érdemi elbírálását akadályozza, a vasúti igazgatási szerv végzésben az eljárás folytatásához szükséges mértékben kötelezi az üzleti titok másik fél számára történő rendelkezésre bocsátására.

(4) A vasúti igazgatási szerv (3) bekezdésben foglalt végzése elleni bírósági felülvizsgálat iránti halasztó hatályú kérelem előterjesztésének a közléstől számított 15 napon belül van helye. A kérelem tárgyában a bíróság 15 napon belül határoz.

(5) Amennyiben a külföldi hatóság igényli, hogy a megkeresésére adott választ minősítse a vasúti igazgatási szerv üzleti titoknak, a vasúti igazgatási szerv megkeresésre adott válaszában foglaltakat részben vagy egészben üzleti titokként kell kezelni, az üzleti titok kezelésére a (2) bekezdésben foglaltakat kell alkalmazni.

XV. Fejezet

EGYÉB RENDELKEZÉSEK

85. § (1) Az egyszemélyes gazdasági társaságként működő vasúti társaság a vasúti közlekedési tevékenységéhez kapcsolódó tevékenységet folytató gazdasági társaságnak egyedüli tagja vagy részvényese is lehet.

(2) Az e törvény, illetve a végrehajtására kiadott jogszabály alapján megállapított bírság adók módjára behajtandó köztartozásnak minősül.

85/A. § A Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt. (a továbbiakban: NIF ZRt.), mint fejlesztési közreműködő a vasúti pályahálózaton központi költségvetési és európai uniós támogatásból létesítési, felújítási és fejlesztési feladatokat lát el a Magyar Állam nevében és javára. A NIF ZRt. - a feladat végrehajtása után - a felhasznált forrásokkal és a létrehozott eszközökkel elszámol a Magyar Állam nevében eljáró, a forrást rendelkezésre bocsátó szervvel. Az elszámolás során a létrehozott eszközöket a NIF ZRt. közvetlenül átadja (nyilvántartásaiból az elszámolásra kapott forrásokkal szemben kivezeti) az MNV Zrt.-nek. A létrejövő állami vagyont az MNV Zrt. a miniszter egyetértésével megjelölt szervezet részére vagyongkezelésbe adja és azzal vagyongkezelési szerződést köt.

XVI. Fejezet

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

HATÁLYBALÉPÉS

86. § (1) Ez a törvény - a (2) és (3) bekezdésben foglalt kivétellel - 2006. január 1-jén lép hatályba.

a)-h)

(2) A törvény

a) 69. §-ának (2) bekezdése,

b) 73. §-a (1) bekezdése *f)* pontjának a bírság alkalmazására vonatkozó része,

- c) 76. §-a (1) bekezdésének b) pontja,
- d) 78. §-ának (4) bekezdése,
- e) 81. §-a (1) bekezdésének b) pontja,
- f) 81. §-a (3) bekezdésének a) pontja,
- g) 81. §-ának (5)-(6) bekezdése, valamint
- h) 85. §-ának (2) bekezdése

a kihirdetést követő 45. napon lép hatályba.

(3) A törvény 53. §-a (1) bekezdésének f) pontja 2007. január 1-jén lép hatályba.

(4) A 69. § (2) bekezdésének alkalmazásában a 2006. évben pályahasználati díjat (belső pályahasználati díjat) kell érteni azon vasúti társaságok vonatkozásában, amelyeknek a 2005. évben belföldön pályahasználati díj megfizetése (belső pályahasználati díj elszámolása) iránti kötelezettsége keletkezett.

(5)

(6) Az (5) bekezdésben foglalt rendelkezéseket a törvény hatálybalépését követően indult ügyekben kell alkalmazni.

ÁTMENETI RENDELKEZÉSEK

87. § (1) Az e törvény hatálybalépését megelőzően működési engedélyhez, tanúsítványhoz, illetve engedélyhez nem kötött, de e törvény alapján működési engedélyhez, tanúsítványhoz, illetve engedélyhez kötött tevékenység végzését e törvény hatálybalépését megelőzően megkezdett szervezet a működési engedély, tanúsítvány, illetve engedély iránti kérelmét e törvény hatálybalépését követő 6 hónapon belül köteles a vasúti igazgatási szervhez, illetve a közlekedési hatósághoz benyújtani.

(2) E törvény hatálybalépését megelőzően az országos közforgalmú vasúti pályát igénybevevő vasúti társaság működéséhez, valamint a vasúti személyszállításhoz és a vasúti árufuvarozáshoz kiadott hatósági engedélyk a bennük megjelölt időpontig, de legkésőbb 2007. június 30-áig jogosítanak a tevékenység folytatására.

(3) A vasúti társaságok egymással kötött, az utazási kedvezményekre vonatkozó megállapodásai alapján a jelen törvény hatálybalépése előtt megszerzett kedvezmények a kedvezményezetteket e törvény hatálybalépése után is megilletik.

(4) A külön jogszabályban meghatározott vasúti üzemi létesítményeket magában foglaló záhonyi körzetben a vasúti pályahálózathoz tartozó átrakó és rendező pályaudvarok működtetését a Magyar Állam vagy a Magyar Állam kizárólagos tulajdonában lévő gazdasági társaság legalább többségi tulajdonában lévő gazdasági társaság látja el. E gazdasági társaság vonatkozásában a 3. § (2) bekezdésének d) pontjában és 14. § (1) bekezdésében foglaltakat nem kell alkalmazni.

(5) A 2008. december 1-jét megelőzően kiadott határozatlan idejű vontatási szolgáltatásra vonatkozó működési engedélyk 2009. május 31-éig érvényes határozott idejű működési engedélykké válnak 2008. december 1-jétől.

(6) A 36. § szerinti alapképzést és időszakos oktatást 2011. december 31-éig a szakképzési hozzájárulásról és a képzés fejlesztésének támogatásáról szóló 2003. évi LXXXVI. törvény 4. §-ának alkalmazásában gyakorlati képzésnek kell tekinteni.

(7)

(8) A vasúti igazgatási szerv a vasúti pályahálózat működtetésére vonatkozó működési engedély kiadásakor kérelemre eltekinthet a vasúti pályahálózathoz tartozó egyes, vasúti pályák és tartozékaik, valamint vasúti üzemi létesítmények (a továbbiakban együtt: hálózati elem) birtoklására, használatára és működtetésére vonatkozó jogosultság (a továbbiakban együtt: működtetési jogosultság) igazolásától, ha a kérelmező valószínűsíti, hogy az érintett hálózati elemet ténylegesen működteti, és annak vonatkozásában a működtetési jogosultság igazolása jogi nehézségbe ütközik. A vasúti igazgatási szerv a működési engedélyben kötelezi a kérelmezőt, hogy a működtetési jogosultságot az érintett hálózati elemek vonatkozásában legkésőbb 2011. december 31-éig igazolja. E határidő elteltét követően a vasúti igazgatási szerv a működési engedély kiadása feltételeinek fennálltát az érintett hálózati elemek működtetési jogosultsága vonatkozásában hivatalból felülvizsgálja.

(9) A közlekedési hatóság a vasúti pályahálózat működtetője engedélyének kiadásakor kérelemre eltekinthet a vasúti pályahálózat részét képező egyes hálózati elemek használatbavételi engedélyének benyújtásától, ha a kérelmező valószínűsíti, hogy az adott hálózati elemet ténylegesen legalább 15 éve működteti. A közlekedési hatóság a kérelmezőt az engedélyben kötelezi, hogy az érintett hálózati elemek műszaki alkalmasságát igazoló dokumentációt és állapotfelmérést legkésőbb 2009. december 31-éig nyújtsa be a közlekedési hatóság részére. E határidő elteltét követően a közlekedési hatóság az engedélynek a 34. § (2) bekezdésének b) pontja szerinti részét az érintett hálózati elemek vonatkozásában hivatalból felülvizsgálja.

FELHATALMAZÁS

88. § (1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy

- a) a vasúti közlekedési hatóság vagy hatóságok, valamint a vasúti igazgatási szerv vagy szervek kijelölését, eljárásuk részletes szabályait,
 - b) a vasúti közlekedés területén a kötelező baleseti kárfedezet biztosításának részletes szabályait,
 - c) a vasúti piacfelügyeleti bírság legmagasabb mértékére, valamint a vasúti bírság mértékére, továbbá a megfizetésükre vonatkozó részletes szabályokat,
 - d) a vasúti személyszállítás és a vasúti árutovábbítás követelményeit, a személyszállítási és az árufuvarozási szerződésre vonatkozó részletes szabályokat,
 - e) a kapacitáselosztás körébe tartozó szolgáltatások nyújtására vonatkozóan a VPSZ és a nem független vasúti pályahálózat-működtető között fennálló jogviszony feltételeit, ideértve az e szolgáltatások ellenértékéért a nem független vasúti pályahálózat-működtető által fizetendő megbízási díj mértékét,
 - f) a vasúti vizsgaközpont kijelölését,
 - g) a jogszabályban meghatározott vasúti munkaköröket betöltő munkavállalókkal szemben támasztott egészségügyi követelményeket és az egészségügyi vizsgálat feltételeit, valamint a vasutas biztosítottak körét és a jogosultság mértékét
- rendeletben állapítsa meg.

(2) Felhatalmazást kap a miniszter, hogy

1. a működési engedélyezés részletes szabályait,
2. a biztonsági tanúsítványra, a biztonsági engedélyre, a biztonságirányítási rendszerekre, a biztonsági jelentésre, valamint az egyes hatósági engedélyezési eljárásokra vonatkozó részletes szabályokat,
3. a vasúti pályahálózathoz történő nyílt hozzáférés keretében nyújtandó szolgáltatásokra, valamint az azok igénybevételére vonatkozó részletes szabályokat,
4. a hálózat-hozzáférési díjrendszer kereteit, valamint a hálózat-hozzáférési díjak képzésének, illetve alkalmazásának alapvető szabályait, valamint a Díjképzési Módszertanra és a Díjszámítási Dokumentumra vonatkozó részletes szabályokat az államháztartásért felelős miniszterrel együttesen,
5. a Hálózati Üzletszabályzatának tartalmára vonatkozó részletes szabályokat,
6. a vasúti pályahálózat kapacitásának elosztására vonatkozó részletes szabályokat,
7. a vasúti igazgatási szerv, illetve a közlekedési hatóság eljárásáért fizetendő igazgatási szolgáltatási díjak körét és mértékét, valamint az azok megfizetésére, a közlekedési hatóság és az egyes eljárásokban közreműködők közötti megosztására vonatkozó részletes szabályokat az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben,
8. a vasúti járművek üzembe helyezése engedélyezésének és időszakos vizsgálatának előírásait,
9. a vasúti járművekre szerelt, vasútüzemi célt szolgáló kazánok és nyomástartó edények üzembe helyezése engedélyezésének, időszakos vizsgálatának és ellenőrzésének előírásait,
10. a vasúti építmények építésügyi hatósági engedélyezésének részletes szabályait - az építésügyért felelős miniszterrel egyetértésben -, valamint üzemeltetésük ellenőrzésének előírásait,
11. a vasúti pálya tartozékának minősülő vasúti távközlő-berendezések körét,
12. a vasúti közlekedés biztonságával összefüggő munkakört betöltő munkavállalók szakmai képzésére és vizsgáztatására, a vasúti vizsgaközpont és képzőszervezetek működésére, a képzési engedélyre, továbbá a vasúti járművezetői gyakorlatra vonatkozó szabályokat,
13. a vasúti járművek, a vasúti járművekre szerelt, vasútüzemi célt szolgáló nyomástartó edények és kazánok gyártását, javítását, minősítését, valamint hatósági műszaki vizsgálatát végző személyek, illetve szervezetek működési feltételeit,
14. a számviteli elválasztásnak és az önálló belső mérlegkészítésnek a szabályait az államháztartásért felelős miniszterrel együttesen,
15. a különleges vasutak működésének és hatósági engedélyezésének a feltételeit,
16. a közforgalmú menetrend készítésének szabályait,
17. a teljesítményösztönző rendszerre vonatkozó részletes szabályokat,
18. a 68. § (2) bekezdése szerinti utazási kedvezmény mértékét és igénybevételének feltételeit,
19. a vasutak kölcsönös átjárhatóságának szabályait,
20. a kölcsönös átjárhatóságot lehetővé tevő műszaki előírásokat (ÁME),
21. a vasúti forgalom lebonyolítására vonatkozó szabályokat,
22. a vasúti igazgatási szerv részére fizetendő felügyeleti díj megfizetésének módját és feltételeit,
23. a záhonyi körzetben a vasúti pályahálózathoz tartozó átrakó és rendező pályaudvarok vasúti üzemi létesítményeinek körét az államháztartásért felelős miniszterrel egyetértésben,

24. a vasúti közlekedés biztonságára vonatkozó részletes szabályokat rendeletben állapítsa meg.

(3) Felhatalmazást kap a miniszter, hogy az országos vasúti pályahálózathoz tartozó felszín alatti vasúti pálya nyomvonala által érintett ingatlanok jegyzékét rendeletben közzétegye.

AZ EURÓPAI UNIÓ JOGÁNAK VALÓ MEGFELELÉS

89. § Ez a törvény a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:

a) a Tanács 91/440/EK irányelve (1991. július 29.) a közösségi vasutak fejlesztéséről [a törvény végrehajtására a 88. § (2) bekezdés 4. pontjában adott felhatalmazás alapján megalkotott miniszteri rendelettel együtt];

b) az Európai Parlament és a Tanács 2001/12/EK irányelve (2001. február 26.) a közösségi vasutak fejlesztéséről szóló 91/440/EGK tanácsi irányelv módosításáról [a törvény végrehajtására a 88. § (2) bekezdés 14. pontjában adott felhatalmazás alapján megalkotott miniszteri rendelettel együtt];

c) az Európai Parlament és a Tanács 2004/51/EK irányelve (2004. április 29.) a közösségi vasutak fejlesztéséről szóló 91/440/EGK tanácsi irányelv módosításáról;

d) a Cseh Köztársaság, az Észt Köztársaság, a Ciprusi Köztársaság, a Lett Köztársaság, a Litván Köztársaság, a Magyar Köztársaság, a Máltai Köztársaság, a Lengyel Köztársaság, a Szlovén Köztársaság és a Szlovák Köztársaság csatlakozásának feltételeiről, valamint az Európai Unió alapját képező szerződések kiigazításáról szóló okmány, II. Melléklet 8. rész D. pont (2) bekezdés;

e) a Tanács 95/18/EK irányelve (1995. június 19.) a vasúttársaságok engedélyezéséről [a törvény végrehajtására a 88. § (2) bekezdés 1. pontjában adott felhatalmazás alapján megalkotott miniszteri rendelettel együtt];

f) az Európai Parlament és a Tanács 2001/13/EK irányelve (2001. február 26.) a vasúttársaságok engedélyezéséről szóló 95/18/EK tanácsi irányelv módosításáról [a törvény végrehajtására a 88. § (2) bekezdésének 1. pontjában adott felhatalmazás alapján megalkotott miniszteri rendelettel együtt];

g) az Európai Parlament és a Tanács 2001/14/EK irányelve (2001. február 26.) a vasúti infrastruktúrakapacitás elosztásáról, továbbá a vasúti infrastruktúra használati díjának felszámításáról [a törvény végrehajtására a 88. § (2) bekezdésének 2., 3., 4., 5. és 6. pontjában adott felhatalmazások alapján megalkotott miniszteri rendeletekkel együtt];

h) az Európai Parlament és a Tanács 2004/49/EK irányelve (2004. április 29.) a közösségi vasutak biztonságáról, valamint a vasúttársaságok engedélyezéséről szóló 95/18/EK tanácsi irányelv és a vasúti infrastruktúrakapacitás elosztásáról, továbbá a vasúti infrastruktúra használati díjának felszámításáról és a biztonsági tanúsítványról szóló 2001/14/EK irányelv módosításáról, az 1. cikk d) pontja, a 3. cikk j)-o) pontjai, valamint a 19-25. cikkek kivételével [a törvény végrehajtására a 88. § (2) bekezdésének 1., 2., 8. és 12. pontjában adott felhatalmazások alapján megalkotott miniszteri rendeletekkel együtt];

i) a Tanács 2005/47/EK irányelve (2005. július 18.) az Európai Vasúti Közösség (CER) és az Európai Közlekedési és Szállítási Dolgozók Szövetsége (ETF) között létrejött, a vasúti szektorban a határokon átnyúló interoperábilis szolgáltatásokat ellátó utazó munkavállalók alkalmazási feltételeinek egyes szempontjairól szóló megállapodásról.

90-91. §

1. számú melléklet a 2005. évi CLXXXIII. törvényhez

Az országos törzshálózati vasúti pályák

I. A transz-európai vasúti áruszállítási hálózat részeként működő vasúti pályák

Budapest - Hegyeshalom - országhatár (1)

Hegyeshalom - Rajka - országhatár (1)

Győr - Sopron - országhatár (8)

Győr-Celldömölk (10)

Szombathely - Sopron - (Ágfalva) országhatár (15)

Zalaszentiván - Nagykanizsa (17)

Székesfehérvár - Szombathely (20)

Szombathely - Szentgotthárd - országhatár (21)

Boba - Zalaegerszeg - Bajánsénye - országhatár (25)

Budapest - Székesfehérvár - Nagykanizsa - Murakeresztúr - országhatár (30)

Budapest - Pécs (40)

Dombóvár - Gyékényes - országhatár (41)
Pusztaszabolcs - Adony (42)
Székesfehérvár - Pusztaszabolcs (44)
Murakeresztúr - Gyékényes (60)
Pécs - Pécs külváros (64)
Pécs - Villány (65)
Villány - Magyarbóly - országhatár (66)
Budapest - Szob - országhatár (70)
Budapest - Hatvan - Miskolc - Mezőzombor (80)
Felsőzsolca - Hidasnémeti - országhatár (90)
Budapest - Szolnok - Debrecen - Nyíregyháza - Záhony - országhatár (100)
Mezőzombor - Nyíregyháza (100c)
Püspökladány - Biharkeresztes - országhatár (101)
Budapest - Szolnok - Békéscsaba - Lőkösháza - országhatár (120)
Szeged - Rendező - Röske - országhatár (136)
Cegléd - Szeged (140)
Budapest - Kelebia - országhatár (150)
Komárom - Komárom országhatár
Záhony normál nyomtávú hálózat
Záhony széles nyomtávú hálózat
Eperjeske - országhatár

II. Egyéb országos törzshálózati vasúti pályák

Budapest - Esztergom (2)
Esztergom - Almásfüzitő (4)
Székesfehérvár - Komárom (5)
Fertőszentmiklós - országhatár (9)
Győrszabadhegy - Veszprém (11)
Felsőgalla - Tatabánya - Oroszlány (12)
Hegyeshalom - Porpác (16)
Szombathely - Zalaszentiván (17)
Körmend - Zalalövő (22)
Tapolca - Ukk (26)
Szabadbattyán - Tapolca (29)
Balatonszentgyörgy - Tapolca (30b)
Kaposvár - Fonyód (36)
Adony - Dunaújváros (42)
Dunaújváros - Paks (42)
Mezőfalva - Rétszilas (43)
Sárbogárd - Börgönd (45)
Rétszilas - Bátaszék (46)
Dombóvár - Bátaszék (50)
Gyékényes - Barcs - Szentlőrinc (60)
Villány - Mohács (65)
Budapest - Vác - Vác (71)
Galgamácsa - Vác (77)
Aszód - Balassagyarmat - Ipolytarnóc - országhatár (78)
Mezőzombor - Sátoraljaújhely (80)
Hatvan - Somoskőújfalu - országhatár (81)
Hatvan - Újszász (82)
Vámosgyörk - Gyöngyös (85)
Füzesabony - Eger (87a)
Nyékládháza - Tiszapalkonya-Erőmű (89)
Miskolc - Bánréve - országhatár (92)
Bánréve - Ózd (92)

Miskolc - Tornanádaska - Hídvégardó - országhatár (94)
Debrecen - Nyírábrány - országhatár (105)
Debrecen - Füzesabony (108)
Apafa - Mátészalka (110)
Nyíregyháza - Nyírbátor (113)
Mátészalka - Tiborszállás - Ágerdömajor - országhatár (115)
Tiszatenyő - Szentes - Hódmezővásárhely - Makó (130)
Szeged - Békéscsaba - Kötegyán - országhatár (135)
Budapest - Lajosmizse - Kecskemét (142)
Bátaszék - Baja - Kiskunhalas (154)
Kiskunhalas - Kiskunfélegyháza (155)
Budapesti körvasutak

2. számú melléklet a 2005. évi CLXXXIII. törvényhez

Az országos vasúti mellékvonalak

Széchenyi-hegy - Húvösvölgy (7)
Környe - Pápa (13)
Pápa - Csorna (14)
Szombathely - Kőszeg (18)
Zalaegerszeg - Rédics (23)
Zalabér-Batyk - Zalaszentgrót (24)
Lepsény - Veszprém (27)
Kaposvár - Siófok (35)
Balatonszentgyörgy elágazás - Somogyszob (37)
Nagyatád - Somogyszob (38)
Balatonfenyves Gazdasági Vasút - Csiszta-Gyógyfürdő (39)
Balatonfenyves Gazdasági Vasút - Somogyszentpál (39b)
Godisa - Komló (47)
Keszőhidegkút-Gyöng - Tamási (48)
Tamási - Lepsény (49)
Szentlőrinc - Sellye (61)
Középrigóc - Villány (62)
Pécs - Pécsvárad (64)
Vác - Balassagyarmat (75)
Diósjenő - Romhány (76)
Mátramindszent - Mátranóvák - Homokterenye (83)
Kisterenye - Kál-Kápolna (84)
Vámosgyörk - Újszász (86)
Eger - Putnok (87)
Miskolc - Mezőcsát (88)
Rudabánya - Kazincbarcika (95)
Szerencs - Hidasnémeti (98)
Kál-Kápolna - Kisújszállás (102)
Karcag - Tiszafüred (103)
Debrecen - Sáránd - Nagykereki (106)
Sáránd - Létavértes (107)
Tiszalök - Tocóvölgy (109)
Mátészalka - Záhony (111)
Nagykálló - Nyíradony (112)
Mátészalka - Zajta (113)
Mátészalka - Csenger (114)
Nyíregyháza - Vásárosnamény (116)
Görögszállás - Ohat-Pusztakócs (117)

Nyíregyháza - Balsai Tisza-part (118)
Herminatanya - Dombrád (119)
Kétegyháza - Mezőhegyes - Újszeged (121)
Mezőtúr - Orosháza - Mezőhegyes (125)
Mezőhegyes - Battonya (125a)
Kisszénás - Kondoros (126)
Körösnagyharsány - Vésztő - Gyoma (127)
Kötegyán - Vésztő - Püspökladány (128)
Murony - Békés (129)
Szolnok - Kiskunfélegyháza (145)
Kecskemét - Kunszentmárton (146)
Kiskunfélegyháza - Szentos - Orosháza (147)
Kecskemét KK - Kiskörös KK (148)
Törökfái - Kiskunmajsa KK (149)
Kunszentmiklós-Tass - Dunapataj (151)
Kecskemét - Fülöpszállás (152)
Kiskörös - Kalocsa (153)
Adony - Adonyi Dunapart
Ajka - Padragkút
Ajka - Csinger
Bácsalmás - Csikéria
Baja - Baja Dunapart
Baja - Baja-külső
Balatonszentgyörgy elágazás - Sármellék
Bodajk - Balinka
Börgönd - Szabadbattyán
Dorog - Dorogi Mészköhegy
Dunakeszi - Dunakeszi-gyártelep
Dunaújváros - Kikötő
Eger rendező elágazás - Tihám elágazás
Hidas-Bonyhád - Bonyhád
Kiskundorozsma szállásvágány
Mátramindszent - Mátranovák-Homokterenye
Mezőkeresztes - Bükkábrány
Miskolc - Diósgyőr-Vasgyár
Mór - Pusztavám
Nagyút - Visonta
Nógrádszakál - országhatár
Pécs-felső - Pécsbánya-rendező
Pécsbánya-rendező - Pécsbánya-telep
Sajóecseg - Sajóbáony
Szeged-rendező - Szeged-Tisza
Székesfehérvár - Lovasberény - Felcsút - Bicske
Tapolca - Zalahaláp
Tokod elágazás - Tokod
Uzsa - Uzsabánya
Zirc - Dudar

3. számú melléklet a 2005. évi CLXXXIII. törvényhez

A vasúti pályahálózathoz való nyílt hozzáférés keretében nyújtandó szolgáltatások

I. Az 54. § (1) bekezdésében hivatkozott alapszolgáltatások

- a) a vasúti pályahálózat-kapacitás iránti kérelmek kezelése,*
- b) a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatot a biztosított kapacitásnak megfelelően árutovábbítás, személyszállítás, illetőleg vontatás céljára a hozzáférésre jogosult rendelkezésére bocsátása,*
- c) a nyílt vonalak, a forgalmi vágányok, a kitérők, a vágánykapcsolatok, a műtárgyak, valamint a jelző- és biztosítóberendezések használatának a b) pontban foglaltak keretein belül történő biztosítása,*
- d) a vasúti járműforgalom lebonyolításáról történő gondoskodás, ideértve az ahhoz szükséges eszközök és adatok kezelését, illetve továbbítását, valamint*
- e) a vasúti járművek közlekedtetéséhez szükséges információk szolgáltatása.*

II. Az 54. § (3) bekezdésében hivatkozott létesítményekhez és berendezésekhez való hozzáférés

- a) vasúti állomáshasználat és állomáshasználathoz kapcsolódó járulékos szolgáltatások tehervonatok és -kocsik számára,*
- b) vasúti állomások használata és állomáshasználathoz kapcsolódó járulékos szolgáltatások személyszállító vonatok és -kocsik számára,*
- c) vasúti üzemanyagtöltő berendezések és felsővezetéki rendszerek használata,*
- d) állomási, szolgálati helyiségek, vonali területek és berendezések használata, állomási és vonali üzemszünet felfüggesztése, illetve vasúti járművek tárolása,*
- e) hozzáférés a vasúti jármű karbantartására szolgáló létesítményekhez, a különböző nyomtávok közötti átrakást szolgáló berendezésekhez és a vasúti pályahálózat igénybevételéhez elengedhetetlenül szükséges egyéb létesítményekhez és berendezésekhez.*

III. Az 54. § (4) bekezdésében hivatkozott kiegészítő szolgáltatások

- a) a vontatási energia nyújtása,*
- b) tolatás és a II. részben meghatározott létesítmények használatával kapcsolatos egyéb szolgáltatások, ideértve a határforgalom lebonyolításával kapcsolatos, valamint a különböző vasúti pályahálózatok kölcsönös átjárhatóságának hiányából eredően szükségessé váló szolgáltatásokat - különösen a különböző nyomtávok miatt szükséges átrakási és tengelyátszerelési tevékenységeket - is,*
- c) közlekedésben részt vevő személyszállító vonatok előfűtése, előhűtése,*
- d) veszélyes áruval rakott kocsik vonatban történő vasúti továbbítása és kiegészítő szolgáltatás rendkívüli küldemények rendes vonatban való közlekedtetése esetén,*
- e) vonatfelvételi tevékenység végzése.*

IV. Az 54. § (5) bekezdésében hivatkozott mellékszolgáltatások

- a) hozzáférés a távközlési hálózathoz,*
- b) kiegészítő információk szolgáltatása,*
- c) a vasúti jármű műszaki vizsgálata.*